



สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
เลขที่รับ ๘๖๙๘/๒๕๖๔
วันที่ ๒๗ พ.ค. ๖๔
๑๑.๖๖๔

ที่ นร ๐๕๐๓/๑๗๒๓๓

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ผลการพิจารณารายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง การปฏิบัติตามกฎหมายของโครงการก่อสร้างทางรถไฟยกระดับ และถนนยกระดับในเขตกรุงเทพมหานคร และการใช้ประโยชน์ที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย (โฮปเวลล์) ของคณะกรรมการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน สภาผู้แทนราษฎร

เรียน เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

อ้างถึง หนังสือสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ด่วนที่สุด ที่ สผ ๐๐๑๔/๘๗๔๘ ลงวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๖๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงยุติธรรม ที่ ยธ ๐๒๐๐๗/๒๒๐๑ ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๔ และเอกสารประกอบ

ตามที่ได้ส่งรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง การปฏิบัติตามกฎหมายของโครงการก่อสร้างทางรถไฟยกระดับ และถนนยกระดับในเขตกรุงเทพมหานคร และการใช้ประโยชน์ที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย (โฮปเวลล์) ของคณะกรรมการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน สภาผู้แทนราษฎร ไปเพื่อดำเนินการ นั้น

กระทรวงยุติธรรมได้เสนอผลการพิจารณารายงานการพิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าวมาเพื่อดำเนินการ ความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๔ รับทราบผลการพิจารณารายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง การปฏิบัติตามกฎหมายของโครงการก่อสร้างทางรถไฟยกระดับ และถนนยกระดับในเขตกรุงเทพมหานคร และการใช้ประโยชน์ที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย (โฮปเวลล์) ของคณะกรรมการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน สภาผู้แทนราษฎร ตามที่กระทรวงยุติธรรมเสนอ และแจ้งให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรทราบต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ ทั้งนี้ ได้แจ้งให้กระทรวงยุติธรรมส่งผลการพิจารณารายงานการพิจารณาศึกษาในเรื่องนี้ ให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรโดยตรงต่อไปแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

กลุ่มงานระเบียบวาระ
รับที่ ๒๒๖ / ๒๕๖๔
วันที่ ๒๗ / พ.ค. ๖๔ เวลา ๑๕.๐๐ น.

๑๕๓
(นายธีระพงษ์ วงศ์ศิวัชวิลาส)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี
กลุ่มงานพระราชบัญญัติและญัตติ ๑
สำนักการประชุม
เลขที่รับ ๑๑๑ / ๒๕๖๔
วันที่ ๒๗ พ.ค. ๖๔ เวลา ๑๕.๐๐ น.

กองนิติธรรม
โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๓๒๒ (นิศาสตร์)
โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘ (D/แจ้งมติ ครม. /040)
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : dcab@soc.go.th

กลุ่มงานบริหารทั่วไป สำนักการประชุม
รับที่ ๔๕๕ / ๒๕๖๔
วันที่ ๒๗ / พ.ค. ๖๔ เวลา ๑๕.๐๐ น.
ส่งกลุ่มงาน..... นร.๑.๑..... ดำเนินการ



ที่ ยธ ๐๒๐๐๗/๕๒๐๑

กระทรวงยุติธรรม

๔๐๔ อาคารที่ทำการกระทรวงยุติธรรม
ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่
กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๑๐

๑๗ มีนาคม ๒๕๖๔

เรื่อง รายงานผลการดำเนินการ เรื่อง การปฏิบัติตามกฎหมายของโครงการก่อสร้างทางรถไฟยกระดับ และถนนยกระดับในเขตกรุงเทพมหานคร และการใช้ประโยชน์ที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย (โฮปเวลล์)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานการประชุมพิจารณารายงานและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน สภาผู้แทนราษฎร เรื่อง การปฏิบัติตามกฎหมายของโครงการก่อสร้างทางรถไฟยกระดับ และถนนยกระดับในเขตกรุงเทพมหานคร และการใช้ประโยชน์ที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย (โฮปเวลล์) เมื่อวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ จำนวน ๒๐ หน้า

ด้วยกระทรวงยุติธรรมขอเสนอเรื่อง รายงานผลการดำเนินการ เรื่อง การปฏิบัติตามกฎหมายของโครงการก่อสร้างทางรถไฟยกระดับ และถนนยกระดับในเขตกรุงเทพมหานคร และการใช้ประโยชน์ที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย (โฮปเวลล์) มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๔ (๑๒) รวมทั้งเป็นการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติในด้าน (๖) การบริหารราชการแผ่นดิน การปรับปรุงกฎระเบียบเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชน ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) กำกับกับการบริหารราชการกระทรวงยุติธรรมได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้เสนอรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง การปฏิบัติตามกฎหมายของโครงการก่อสร้างทางรถไฟยกระดับ และถนนยกระดับในเขตกรุงเทพมหานคร และการใช้ประโยชน์ที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย (โฮปเวลล์) ของคณะกรรมการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน สภาผู้แทนราษฎร มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา

๑.๒ มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) สั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้วมีคำสั่งให้กระทรวงยุติธรรมเป็นหน่วยงานหลักรับรายงานพร้อมข้อเสนอแนะของคณะกรรมการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน สภาผู้แทนราษฎร ไปพิจารณาร่วมกับกระทรวงคมนาคม สำนักงาน

ศาลปกครอง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาศึกษาแนวทางและความเหมาะสมของรายงานพร้อมข้อเสนอแนะดังกล่าว และสรุปผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวในภาพรวม แล้วส่งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เนื่องจากเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑๒) เรื่องที่นายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาลนำเสนอหรือมีคำสั่งให้เสนอคณะรัฐมนตรี

๓. สาระสำคัญของเรื่อง

๓.๑ กระทรวงยุติธรรมได้ดำเนินการตามคำสั่งการของรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) สั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี โดยจัดประชุมหารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เมื่อวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ โดยที่ประชุมได้มีมติ ดังนี้

๓.๑.๑ ประเด็นข้อเสนอแนะให้แก่ไขพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. ๒๕๔๕ ในขั้นตอนและวิธีการในการปฏิบัติงานของสำนักงานอนุญาโตตุลาการผู้ที่จะทำหน้าที่อนุญาโตตุลาการ และอายุความการรับพิจารณาข้อพิพาทของคณะอนุญาโตตุลาการ สำนักงานศาลยุติธรรมรับไปดำเนินการหรือตรวจสอบจากสถาบันอนุญาโตตุลาการ สำนักงานศาลยุติธรรม อีกครั้งแล้วจะได้มีหนังสือแจ้งกลับมายังกระทรวงยุติธรรม สำหรับประเด็นข้อเสนอแนะให้แก่ไขพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ เพื่อกำหนดการใช้อำนาจหน้าที่ของผู้บริหารศาลปกครองและที่ประชุมใหญ่ของตุลาการศาลปกครองสูงสุดในการออกระเบียบหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของตุลาการศาลปกครองนั้น สำนักงานศาลปกครองขอยืนยันตามหนังสือสำนักงานศาลปกครอง ด่วนที่สุด ที่ ศป ๐๐๒๖/๓๗๓๒ ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ ซึ่งได้แจ้งสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีและกระทรวงยุติธรรมทราบแล้ว ในส่วนของปัญหาเกี่ยวกับมติที่ประชุมใหญ่ผู้แทนสำนักงานศาลปกครองขอรับไปหารือกับประธานศาลปกครองสูงสุดต่อไป

๓.๑.๒ ประเด็นข้อเสนอแนะให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีปรับปรุงการปฏิบัติงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการติดตามการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี รวมทั้งควรออกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติของกระทรวง ทบวง กรม และหน่วยงานราชการต่างๆ ในกรณีที่มีข้อสงสัยเกี่ยวกับมติคณะรัฐมนตรี โดยประเด็นดังกล่าวสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือเวียน ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๖๑๕ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการหารือมติคณะรัฐมนตรี ซึ่งได้แจ้งเวียนให้ทุกส่วนราชการทราบและถือปฏิบัติแล้ว ทั้งนี้ หากหน่วยงานต่างๆ มีประเด็นข้อสงสัยในเนื้อหาของมติคณะรัฐมนตรี ให้หารือมติคณะรัฐมนตรีไปยังกระทรวงเจ้าสังกัดหรือกระทรวงที่กำกับดูแลหน่วยงานของตนให้ได้ข้อยุติก่อน และหากยังมีประเด็นหรือยังไม่ได้ข้อยุติให้หารือไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีโดยตรง โดยให้รัฐมนตรีหรือหัวหน้าหน่วยงานเป็นผู้ลงนาม ทั้งนี้ ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีพิจารณาความเป็นไปได้ในการปรับปรุงแนวทางดังกล่าวให้เป็นปัจจุบันและอาจดำเนินการพิจารณาเกี่ยวกับบทกำหนดโทษกรณีหน่วยงานที่ไม่ดำเนินการตามหนังสือเวียนดังกล่าวต่อไป

๓.๑.๓ ประเด็นข้อเสนอแนะให้รัฐบาลพิจารณาดำเนินการตามกฎหมายกับบริษัท ไฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด และบุคคลต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยให้หน่วยงานภาครัฐที่มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการ

ตรวจสอบข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และพยานหลักฐานต่างๆ และดำเนินการตามกฎหมายกับผู้กระทำผิด และให้กระทรวง ทบวง กรม หรือหน่วยงานราชการต่างๆ ตรวจสอบและทบทวนการดำเนินการว่ามีข้อบกพร่อง หรือผิดพลาดและให้หน่วยงานดังกล่าวดำเนินการแก้ไขข้อบกพร่องหรือผิดพลาดนั้นโดยด่วนที่สุดนั้น โดยประเด็นดังกล่าว กระทรวงคมนาคมได้ส่งเรื่องไปยังหน่วยงานที่มีหน้าที่ตรวจสอบและดำเนินคดี ได้แก่ กรมสอบสวนคดีพิเศษ สำนักงาน ปปง. สำนักงาน ป.ป.ช. สำนักงาน ป.ป.ท. และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน เพื่อดำเนินการต่อไปแล้ว และในส่วนของความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ เมื่อวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๓ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมได้มีหนังสือกราบเรียนนายกรัฐมนตรีนายกรัฐมนตรี เพื่อขอแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ด้วยแล้ว นอกจากนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องขอรับข้อเสนอดังกล่าว ไปดำเนินการตรวจสอบและทบทวนการดำเนินการของหน่วยงานและจะได้มีหนังสือแจ้งให้ทราบต่อไป

๓.๒ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้มีหนังสือชี้แจงเกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงาน ดังนี้

๓.๒.๑ สำนักงานศาลปกครองได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ สป ๐๐๒๖/๓๗๓๒ ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ชี้แจงเกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับศาลปกครอง ดังนี้

๓.๒.๑.๑ กรณีที่ประชุมใหญ่ศาลปกครองสูงสุดในการประชุมครั้งที่ ๑๘/๒๕๕๕ วันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ มีคำวินิจฉัยว่า ในกรณีที่เหตุแห่งการฟ้องคดีปกครองเกิดขึ้นก่อนศาลปกครอง เปิดทำการ แต่ผู้ฟ้องคดีมิได้นำคดีไปฟ้องต่อศาลยุติธรรมซึ่งเป็นศาลที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาในขณะนั้น ต่อมาหลังจากที่ศาลปกครองเปิดทำการเมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๔ แล้ว ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง โดยขณะที่ยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครอง อายุความฟ้องคดีต่อศาลยุติธรรมยังไม่ครบกำหนด แต่การนำคดีดังกล่าว มาฟ้องต่อศาลปกครองนั้น จะเป็นการฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดี ตามมาตรา ๔๙ มาตรา ๕๐ หรือมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ แล้วแต่กรณี ในกรณีเช่นนี้เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมให้เริ่มนับระยะเวลาการฟ้องคดีตั้งแต่วันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๔ ซึ่งเป็นวันที่ศาลปกครองเปิดทำการเป็นต้นไป ซึ่งศาลปกครองสูงสุดก็ได้เคยมีคำวินิจฉัยตามแนวทางดังกล่าว เช่น คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ อ.๑๕๙๑/๒๕๕๙

ส่วนกรณีระยะเวลาการฟ้องคดีเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง กำหนดให้ การยื่นฟ้องคดีเกี่ยวกับสัญญาทางปกครองต้องยื่นฟ้องภายใน ๕ ปี นับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี แต่ไม่เกิน ๑๐ ปี นับแต่วันที่มิเหตุแห่งการฟ้องคดี โดยที่ไม่มีบทเฉพาะกาลกำหนดไว้เป็นอย่างอื่นและมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ แม้การแก้ไขพระราชบัญญัติดังกล่าวจะมีผลใช้บังคับภายหลัง ศาลปกครองชั้นต้นได้มีคำพิพากษาแล้ว แต่เมื่อคดีอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุดและ บทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวเป็นกฎหมายวิธีสบัญญัติซึ่งมีผลใช้บังคับกับการฟ้องคดีพิพาทเกี่ยวกับ สัญญาทางปกครองทุกคดีในทันที ศาลปกครองสูงสุดจึงสามารถนำระยะเวลาการฟ้องคดีตามที่มีการแก้ไขเพิ่มเติม มาใช้ในการวินิจฉัยคดีนี้ได้ ทั้งนี้ ศาลปกครองสูงสุดได้เคยมีคำวินิจฉัยตามแนวทางดังกล่าวไว้ เช่น คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ อ.๓๘๘/๒๕๕๑ คดีหมายเลขแดงที่ อ.๗๖๐/๒๕๕๑ คดีหมายเลขแดงที่ อ.๑๕๖/๒๕๕๕ และคดีหมายเลขแดงที่ อ.๑๘๗๖/๒๕๕๙

สำหรับการนำระยะเวลาการฟ้องคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง มาใช้กับการเสนอข้อพิพาทต่ออนุญาโตตุลาการนั้น ศาลปกครองสูงสุดมีคำวินิจฉัยว่า การเสนอข้อพิพาทต่อ

คณะอนุญาโตตุลาการต้องเป็นไปตามหลักที่ว่าสามารถเสนอได้ภายในกำหนดอายุความตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งกรณีพิพาทดังกล่าวเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง อันอยู่ในเขตอำนาจศาลปกครองตามมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง (๔) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ และมีระยะเวลาการฟ้องคดีตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๕๑ ในทันที ซึ่งศาลปกครองสูงสุดก็ได้เคยมีคำวินิจฉัยตามแนวทางดังกล่าว เช่น คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ อ.๑๘๗๖/๒๕๕๙ คดีหมายเลขแดงที่ อ.๘๖๑ - ๘๖๒/๒๕๖๑ และคดีหมายเลขแดงที่ อ.๔๑๗/๒๕๖๓

๓.๒.๑.๒ กรณีที่ศาลปกครองสูงสุดพิพากษากลับคำพิพากษาศาลปกครองชั้นต้น และพิพากษาหรือมีคำสั่งใหม่ โดยไม่ส่งสำนวนคืนไปยังศาลปกครองชั้นต้นเพื่อให้พิพากษาหรือมีคำสั่งใหม่นั้น ชี้แจงว่า จะต้องเป็นกรณีที่ศาลปกครองชั้นต้นมิได้ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายและระเบียบในการทำ คำพิพากษาและคำสั่ง หรือการแสวงหาข้อเท็จจริง หรือเมื่อปรากฏเหตุว่าข้อเท็จจริงที่ศาลชั้นต้นฟังมาไม่พอ แก่การวินิจฉัยชี้ขาดคดี ตามข้อ ๑๑๒ แห่งระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ว่าด้วยการพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งคดีดังกล่าวศาลปกครองสูงสุดพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงที่ศาลปกครองชั้นต้นฟังมาเพียงพอแล้ว แต่ไม่เห็นด้วยกับการนับระยะเวลาในการเสนอข้อพิพาทต่อ อนุญาโตตุลาการ จึงไม่ใช่กรณีที่ศาลจะส่งสำนวนคืนไปยังศาลปกครองชั้นต้นเพื่อให้พิพากษาหรือมีคำสั่งใหม่ได้ ตามบทบัญญัติดังกล่าว

๓.๒.๑.๓ กรณีข้อเสนอนั้นในการแก้ไขพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครอง และวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ เพื่อกำหนดการใช้อำนาจหน้าที่ของผู้บริหารศาลปกครองและ ที่ประชุมใหญ่ของตุลาการศาลปกครองสูงสุดในการออกระเบียบหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของ ตุลาการศาลปกครอง ต้องไม่เป็นการขัดแย้งหรือมีลักษณะเสมือนหนึ่งเป็นการแก้ไขหลักเกณฑ์ต่างๆ ที่กำหนด ไว้ในพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ นั้น ชี้แจงว่า การแก้ไข พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ เพื่อกำหนดการใช้อำนาจหน้าที่ ของผู้บริหารศาลปกครองและที่ประชุมใหญ่ของตุลาการศาลปกครองสูงสุดในการออกระเบียบหรือหลักเกณฑ์ เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของตุลาการศาลปกครองนั้น จะมีผลเป็นการแก้ไขกฎหมายเพื่อออกหลักเกณฑ์ ที่กำหนดการใช้ดุลพินิจของตุลาการศาลปกครองซึ่งอาจกระทบต่อความเป็นอิสระของตุลาการศาลปกครอง

๓.๒.๒ สำนักงานอัยการสูงสุดได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ อส ๐๐๐๗/๑๗๘๓๕ ลงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ แจ้งว่า สำนักงานอัยการสูงสุดพิจารณาแล้วรับทราบผลการศึกษาตามรายงาน การพิจารณาศึกษา เรื่อง การปฏิบัติตามกฎหมายของโครงการก่อสร้างทางรถไฟยกระดับและถนนยกระดับ ในเขตกรุงเทพมหานคร และการใช้ประโยชน์ที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย (โฮปเวลล์) ของคณะกรรมการฯ สำหรับในส่วนข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ที่ให้หน่วยงานภาครัฐที่มีอำนาจหน้าที่ตรวจสอบข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และพยานหลักฐานต่างๆ กับผู้กระทำความผิด หากพบข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานที่เพียงพอต่อไป นั้น เมื่อหน่วยงานดังกล่าวดำเนินการแล้วเสร็จส่งมาให้ดำเนินคดีแล้ว สำนักงานอัยการสูงสุดจักได้พิจารณาดำเนินการ ตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

๓.๒.๓ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๓๐๑.๐๕/๒๓๘ ลงวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ชี้แจงข้อมูลเกี่ยวกับการให้การส่งเสริมโครงการก่อสร้าง ทางรถไฟยกระดับและถนนยกระดับในเขตกรุงเทพมหานคร ของบริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ดังนี้

๓.๒.๓.๑ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๓๒ เห็นชอบด้วย ในหลักการที่กระทรวงคมนาคมเสนอเกี่ยวกับโครงการให้เอกชนลงทุนก่อสร้างทางรถไฟยกกระดานในเขต กรุงเทพมหานคร โดยให้ได้รับสัมปทานเดินรถระบบขนส่งมวลชนบนทางรถไฟยกกระดาน ซึ่งมีผู้ยื่นข้อเสนอ เพียงรายเดียว คือ บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง ลิมิเต็ด จำกัด (ฮ่องกง) ต่อมารัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ได้มีหนังสือถึงนายกรัฐมนตรี ที่ คค ๐๒๐๗/๗๓๖๕ ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๓๓ เพื่อพิจารณานำเสนอ คณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับโครงการดังกล่าว โดยได้รับสัมปทานเดินรถระบบรถไฟชุมชน (Community Train) และทางด่วน ยกระดับสำหรับรถยนต์ โดยกำหนดให้บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง ลิมิเต็ด จำกัด (ฮ่องกง) จะต้องจัดตั้งบริษัทใหม่ ดำรงไว้ซึ่งเงินทุนจดทะเบียนไม่ต่ำกว่าอัตราร้อยละ ๑๕ ของวงเงินลงทุนขั้นต้นหรือประมาณ ๖,๐๐๐ ล้านบาท ส่วนการสนับสนุนจากรัฐบาลจะให้ขอรับสิทธิส่งเสริมการลงทุนสูงสุดภายใต้พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. ๒๕๒๐ ตามประเภทและหลักเกณฑ์ของการลงทุนที่คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนกำหนด ตลอดจนขอยกเว้นการเรียกเก็บภาษีหัก ณ ที่จ่ายสำหรับดอกเบี้ยและค่าธรรมเนียมของเงินกู้ระยะยาวที่บริษัทฯ จะต้องชำระให้แก่สถาบันการเงินในต่างประเทศ และขอรับสิทธิยกเว้นตามข้อ ๒ ของประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ ๒๘๑ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว ซึ่งนายกรัฐมนตรีได้สั่งการเมื่อวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๓๓ ให้คณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจเป็นผู้พิจารณาดำเนินการต่อไป

๓.๒.๓.๒ คณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจพิจารณาและมีมติเสนอ นายกรัฐมนตรีตามบันทึก ที่ นร (รศก.) ๐๙๐๗/๒๓๕ ลงวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๓๓ เห็นชอบตามที่กระทรวงคมนาคม เสนอโครงการและให้เป็นผู้ลงนามในสัญญาสัมปทาน และในส่วนเงื่อนไขที่บริษัทฯ ขอรับการสนับสนุนจากรัฐบาลนั้น ได้มีมติให้ได้รับสิทธิการส่งเสริมสูงสุดภายใต้พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. ๒๕๒๐ ตามประเภท และหลักเกณฑ์ของการลงทุนที่คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนกำหนด ส่วนการขอยกเว้นการเก็บภาษี หัก ณ ที่จ่ายสำหรับดอกเบี้ยและค่าธรรมเนียมของเงินกู้ระยะยาวที่บริษัทฯ จะต้องชำระให้แก่สถาบันการเงิน ในต่างประเทศให้กระทรวงการคลังพิจารณาและประสานงานต่อไป

๓.๒.๓.๓ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือถึงสำนักงานตามหนังสือ ที่ นร ๐๒๐๒/๙๒๒๖ ลงวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๓๓ แจ้งว่า คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๓๓ อนุมัติให้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจที่เสนอตามบันทึก ที่ นร (รศก.) ๐๙๐๗/๒๓๕ ลงวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๓๓ เพื่อให้การสนับสนุนการขอรับการส่งเสริมการลงทุนภายใต้พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. ๒๕๒๐

๓.๒.๓.๔ เมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๓๓ นาย GORDON WU ได้ยื่นขอรับ การส่งเสริมในนามของบริษัทที่จะจัดตั้งขึ้นใหม่ คือ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ซึ่งตามกฎหมาย ส่งเสริมการลงทุน มาตรา ๑๗ วรรคสาม ได้กำหนดให้บุคคลธรรมดาสามารถยื่นขอรับการส่งเสริมก่อนจัดตั้ง เป็นบริษัทได้ และต่อมาบริษัทได้จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๓๓ ซึ่งการให้การส่งเสริมตามโครงการ เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนประกาศกำหนด โดยที่โครงการดังกล่าวเป็นกิจการสัมปทาน การให้การส่งเสริมจึงต้องมีสัญญาสัมปทานก่อนการอนุมัติให้การส่งเสริมการลงทุน

๓.๒.๓.๕ เมื่อวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๓๓ ได้มีการลงนามในสัญญาสัมปทาน ระหว่างบริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด กับกระทรวงคมนาคมและการรถไฟแห่งประเทศไทย ซึ่งสำนักเลขาธิการ คณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ที่ นร ๐๒๐๒/ว(ล) ๑๙๖๔๕ ลงวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๓๓ แจ้งให้สำนักงานทราบว่า คณะรัฐมนตรีได้รับทราบการลงนามในสัญญาสัมปทานดังกล่าวแล้ว ซึ่งตามหนังสือดังกล่าวได้แนบสิ่งที่ส่งมาด้วย

คือ หนังสือ ที่ คค ๐๒๐๗/๑๕๒๒๔ ลงวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๓๓ ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ที่ได้นำเสนอต่อนายกรัฐมนตรีระบุรายละเอียดว่า บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด เป็นบริษัทจำกัด จดทะเบียนตามกฎหมายแห่งราชอาณาจักรไทยที่บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง ลิมิเต็ด จำกัด (ฮ่องกง) ได้จัดตั้งขึ้น โดยผู้ถือหุ้นใหญ่คือ บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง ลิมิเต็ด จำกัด (ฮ่องกง) เป็นจำนวนร้อยละ ๙๙.๙๙ ของเงินทุน จดทะเบียน ตามผลการเจรจาเพื่อประกอบกิจการและก่อสร้างทางรถไฟ ทางด่วนยกระดับรถไฟชุมชนและร้านค้า ในเขตสัมปทานโดยอายุสัมปทานมีกำหนด ๓๐ ปี และสัญญาจะมีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๓๔

๓.๒.๓.๖ คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนได้พิจารณาเมื่อวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๓๓ อนุมัติให้การส่งเสริมแก่บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ได้รับการส่งเสริมการลงทุนประเภท ๖.๒๘ กิจการทางสัมปทาน ซึ่งในขั้นตอนการขอออกบัตรส่งเสริม บริษัทฯ ได้จัดส่งสำเนาหนังสือสำคัญแสดง การจดทะเบียนบริษัทจำกัด เพื่อประกอบการออกบัตรส่งเสริมเลขที่ ๑๐๕๐/๒๕๓๕ ลงวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๓๕ โดยโครงการได้รับสิทธิและประโยชน์ภายใต้พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. ๒๕๒๐ ทั้งนี้ คณะกรรมการ ส่งเสริมการลงทุนได้พิจารณาให้การส่งเสริมเป็นไปตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไขการให้การส่งเสริมการลงทุนตามที่ ประกาศกำหนด ประกอบกับได้ดำเนินการเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีและหนังสือของส่วนราชการต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง กับโครงการให้เอกชนลงทุนก่อสร้างทางรถไฟยกระดับในเขตกรุงเทพมหานคร โดยได้รับสัมปทานเดินรถระบบ รถไฟชุมชน (Community Train) และทางด่วนยกระดับสำหรับรถยนต์ดังกล่าว ดังนั้น การให้การส่งเสริมการลงทุน โครงการสัมปทานดังกล่าวจึงชอบด้วยพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. ๒๕๒๐ ทุกประการ

๓.๒.๔ สำนักงานศาลยุติธรรมได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ศย ๐๒๖/๒๘๐๖๔ ลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ชี้แจงว่า กระบวนการพิจารณาในข้อพิพาทของสถาบันอนุญาโตตุลาการนั้น อยู่ในอำนาจหน้าที่ ของคณะอนุญาโตตุลาการ รวมถึงการพิจารณาเนื้อหาของข้อพิพาท ดำเนินการสืบพยานและทำคำวินิจฉัย ชี้ขาดข้อพิพาท และเมื่อคณะอนุญาโตตุลาการมีคำวินิจฉัยชี้ขาดในข้อพิพาทใดแล้ว หากคู่พิพาทไม่เห็นชอบด้วย กับคำชี้ขาดดังกล่าวก็ชอบที่จะใช้สิทธิโต้แย้งโดยการขอให้ศาลที่มีเขตอำนาจเพิกถอนคำชี้ขาดนั้น ตามพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๔๐ ส่วนสถาบันอนุญาโตตุลาการมีภารกิจเพียงช่วย สนับสนุนให้กระบวนการพิจารณาดำเนินไปด้วยความสะดวก และรวดเร็ว โดยที่สถาบันอนุญาโตตุลาการไม่อาจ ก้าวล่วงอำนาจของคณะอนุญาโตตุลาการในการวินิจฉัยข้อพิพาทดังกล่าวได้

๓.๒.๕ กระทรวงพาณิชย์ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ พณ ๐๘๐๗/๕๖๗๖ ลงวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๖๓ ชี้แจงในประเด็นที่เกี่ยวข้อง คือ เรื่อง การจดทะเบียนจัดตั้งบริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ซึ่งได้ดำเนินการพิจารณาทบทวนกระบวนการจดทะเบียนจัดตั้งบริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด แล้ว มีความเห็น ดังนี้

๓.๒.๕.๑ ในการพิจารณารับจดทะเบียนนายทะเบียนจะพิจารณาตาม ระเบียบสำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกลาง ว่าด้วยการจดทะเบียนห้างหุ้นส่วนบริษัท พ.ศ. ๒๕๓๑ กล่าวคือ วัตถุประสงค์ของห้างหุ้นส่วนบริษัทต้องไม่มีลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๒๘ ของระเบียบฯ และห้ามมิให้ นายทะเบียนรับจดทะเบียนนิติบุคคลต่างตัวที่มีวัตถุประสงค์ในบัญชีท้ายของประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ตามข้อ ๒๙ ของระเบียบฯ

๓.๒.๕.๒ กรณีของบริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ได้ยื่นคำขอจดทะเบียน หนังสือบริคณห์สนธิเมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๓๓ รับจดทะเบียนหนังสือบริคณห์สนธิเมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๓๓

และจดทะเบียนจัดตั้งบริษัทเมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๓๓ นายทะเบียนได้พิจารณาแล้ว เห็นว่า มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๓๓ ได้อนุมัติให้ดำเนินการตามมติคณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจที่เห็นชอบโครงการให้เอกชนลงทุนก่อสร้างทางรถไฟยกระดับ โดยได้รับสัมปทานเดินรถไฟชุมชน และทางด่วนยกระดับสำหรับรถยนต์ ตามผลการเจรจากับบริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง ลิมิเต็ด จำกัด (ฮ่องกง) ซึ่งเป็นไปตามหนังสือที่กระทรวงคมนาคมได้นำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา และได้สรุปร่างสัญญาสัมปทานโดยมีข้อที่เป็นสาระสำคัญ คือ ๒.๔ การจัดตั้งบริษัทใหม่ บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง ลิมิเต็ด จำกัด (ฮ่องกง) จะจัดตั้งบริษัทใหม่โดยจะดำรงไว้ซึ่งเงินทุนจดทะเบียนไม่ต่ำกว่าอัตราร้อยละ ๑๕ ของวงเงินลงทุนขั้นต้นหรือประมาณ ๖,๐๐๐ ล้านบาท ทั้งนี้ นายทะเบียนได้ตรวจสอบรายการวัตถุประสงค์ที่บริษัทยื่นขอจดทะเบียนแล้ว เห็นว่า เป็นไปตามรายละเอียดของโครงการที่ได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีประกอบการรถไฟแห่งประเทศไทยได้มีหนังสือยืนยันว่า วัตถุประสงค์ประสงค์ของบริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ตามที่กำหนดไว้ในหนังสือบริคณห์สนธิของบริษัทอยู่ภายใต้ขอบเขตแห่งการประกอบกิจการโครงการดังกล่าว และเป็นไปตามสิทธิที่บริษัทจะได้รับในการพัฒนาและประกอบระบบตลอดจนพัฒนาที่ดิน ภายใต้สัญญาสัมปทานที่จะลงนามระหว่างกระทรวงคมนาคม การรถไฟแห่งประเทศไทย กับบริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ต่อไป ดังนั้น บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ซึ่งเป็นเอกชนผู้ได้รับสัมปทานโครงการดังกล่าวจึงเป็นคนต่างด้าวที่เข้ามาประกอบธุรกิจในประเทศไทยโดยได้รับอนุญาตจากรัฐบาลไทยเป็นการเฉพาะกาล บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด จึงสามารถประกอบธุรกิจตามที่ได้รับสัมปทานในประเทศไทยได้โดยไม่ต้องขออนุญาตตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ข้อ ๒ ทั้งนี้ การพิจารณารับจดทะเบียนหนังสือบริคณห์สนธิและการจดทะเบียนจัดตั้งบริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด จึงเป็นไปด้วยความละเอียดรอบคอบและปฏิบัติโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบแล้ว

๓.๒.๕.๓ กรณีมติคณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจซึ่งคณะรัฐมนตรีได้อนุมัติเมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๓๓ ได้กล่าวถึงเงื่อนไขที่บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง ลิมิเต็ด จำกัด (ฮ่องกง) ขอรับการสนับสนุนจากรัฐบาลเพียง ๒ ข้อ ส่วนเงื่อนไขข้อที่ขอรับสิทธิยกเว้นตามข้อ ๒ ของประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ มติคณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจไม่ได้กล่าวถึง นั้น นายทะเบียนได้พิจารณาแล้ว เห็นว่า บริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง ลิมิเต็ด จำกัด (ฮ่องกง) ได้รับอนุญาตจากรัฐบาลไทยเป็นการเฉพาะกาลและอยู่ในข่ายได้ยกเว้นตามข้อ ๒ ของประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ซึ่งกรณีดังกล่าว เมื่อบริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ได้เข้ามาประกอบธุรกิจในประเทศไทยโดยเป็นผู้ได้รับสัมปทานในโครงการให้เอกชนลงทุนก่อสร้างทางรถไฟยกระดับ โดยได้รับสัมปทานเดินรถไฟชุมชน และทางด่วนยกระดับสำหรับรถยนต์ตามผลการเจรจากับบริษัท โฮปเวลล์ โฮลดิ้ง จำกัด (ฮ่องกง) กรณีนี้จึงถือว่าบริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ได้เข้ามาประกอบธุรกิจในประเทศไทยโดยได้รับอนุญาตจากรัฐบาลไทยเป็นการเฉพาะกาล บริษัทจึงสามารถประกอบธุรกิจตามที่ได้รับอนุญาตได้โดยไม่ต้องขออนุญาตประกอบธุรกิจหรือขอรับสิทธิตามข้อ ๒ ของประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ อีก เพราะสิทธิในการประกอบธุรกิจดังกล่าวของบริษัทเกิดขึ้นโดยผลของกฎหมายตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ข้อ ๒ แล้ว

๔. ข้อเสนอส่วนราชการ

กระทรวงยุติธรรมพิจารณาแล้วขอเรียนเสนอความเห็น ดังนี้

๔.๑ ประเด็นข้อเสนอแนะให้แก่ไขพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. ๒๕๔๕ ในขั้นตอนและวิธีการในการปฏิบัติงานของสำนักงานอนุญาโตตุลาการ ผู้ที่จะทำหน้าที่อนุญาโตตุลาการ และอายุความ

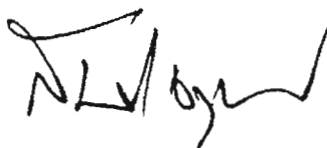
การรับพิจารณาข้อพิพาทของคณะอนุญาโตตุลาการ พิจารณาแล้วเห็นว่า พระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. ๒๕๔๕ มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติดังกล่าว ดังนั้น เพื่อประโยชน์ ในการพัฒนาการปฏิบัติงานด้านอนุญาโตตุลาการ ควรเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณามอบหมายให้กระทรวงยุติธรรม รับข้อเสนอแนะของคณะกรรมการฯ ไปพิจารณาทบทวนหรือปรับปรุงพระราชบัญญัติฯ ดังกล่าว ตามพระราชบัญญัติ หลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ ต่อไป

๔.๒ ประเด็นข้อเสนอแนะให้แก่ไขพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ เพื่อกำหนดการใช้อำนาจหน้าที่ของผู้บริหารศาลปกครองและที่ประชุมใหญ่ของตุลาการ ศาลปกครองสูงสุดในการออกระเบียบหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของตุลาการศาลปกครองนั้น พิจารณาแล้ว เห็นว่า เป็นกรณีการแก้ไขพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งประธาน ศาลปกครองสูงสุดเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติดังกล่าว รวมทั้งเป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการใช้อำนาจหน้าที่ ของผู้บริหารศาลปกครองและอาจมีผลกระทบต่อความเป็นอิสระของตุลาการศาลปกครอง ควรเสนอให้คณะรัฐมนตรี พิจารณาแจ้งสำนักงานศาลปกครองรับทราบเพื่อพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๔.๓ ประเด็นข้อเสนอแนะให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีปรับปรุงการปฏิบัติงานในส่วน ที่เกี่ยวข้องกับการติดตามการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี รวมทั้งควรออกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีเกี่ยวกับ แนวทางการปฏิบัติหน่วยงานราชการต่างๆ ในกรณีที่มีข้อสงสัยเกี่ยวกับมติคณะรัฐมนตรี และข้อเสนอแนะให้รัฐบาล พิจารณาดำเนินการตามกฎหมายกับบริษัท ไฮเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด และบุคคลต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยให้ หน่วยงานภาครัฐที่มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และพยานหลักฐานต่างๆ และดำเนินการ ตามกฎหมายกับผู้กระทำความผิด และให้กระทรวง ทบวง กรม หรือหน่วยงานราชการต่างๆ ตรวจสอบและทบทวน การดำเนินการว่ามีข้อบกพร่องหรือผิดพลาดและให้หน่วยงานดังกล่าวดำเนินการแก้ไขข้อบกพร่องหรือผิดพลาดนั้น โดยด่วนที่สุดนั้น พิจารณาแล้วเห็นว่า สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีและกระทรวงคมนาคมได้มีการดำเนินการ ตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการฯ แล้ว ควรเสนอให้คณะรัฐมนตรีรับทราบการดำเนินการของสำนักเลขาธิการ คณะรัฐมนตรีและกระทรวงคมนาคมดังกล่าว และแจ้งให้กระทรวงคมนาคมเร่งรัดการดำเนินการตามกฎหมาย ให้เสร็จโดยเร็ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรียเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ



(นายสมศักดิ์ เทพสุทิน)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม

กองกฎหมาย

โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๕๓๐๘

โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๗๘๗๔

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ suchawadee.k@moj.go.th

สำเนาถูกต้อง

ในชื่อ

(นางสาวนิตา ชนะภักดิ์)

นิติกร



บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) โทร. ๐ ๒๒๘๘ ๔๑๕๗

ที่ นร.๐๔๐๓(กร.๒)/๓๑๓๔ วันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๔

เรื่อง รายงานผลการดำเนินการ เรื่อง การปฏิบัติตามกฎหมายของโครงการก่อสร้างทางรถไฟยกระดับ และถนนยกระดับในเขตกรุงเทพมหานคร และการใช้ประโยชน์ที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย (โฮปเวลล์)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ด้วยกระทรวงยุติธรรมได้เสนอเรื่อง รายงานผลการดำเนินการ เรื่อง การปฏิบัติตามกฎหมายของโครงการก่อสร้างทางรถไฟยกระดับ และถนนยกระดับในเขตกรุงเทพมหานคร และการใช้ประโยชน์ที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย (โฮปเวลล์) มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา ซึ่งได้พิจารณาแล้วเห็นว่า กระทรวงยุติธรรมได้ประชุมร่วมกับกระทรวงคมนาคม สำนักงานศาลปกครอง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาศึกษาแนวทางและความเหมาะสมของรายงานพร้อมข้อเสนอแนะของคณะกรรมการกฤษฎีกา การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน สภาผู้แทนราษฎร แล้ว จึงเห็นชอบด้วย และเห็นควรให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

(นายวิษณุ เครืองาม)
รองนายกรัฐมนตรี

รายงานการประชุม
พิจารณารายงานและข้อเสนอแนะ
ของคณะกรรมการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน สภาผู้แทนราษฎร
เรื่อง การปฏิบัติตามกฎหมายของโครงการก่อสร้างทางรถไฟยกระดับ และถนนยกระดับ
ในเขตกรุงเทพมหานคร และการใช้ประโยชน์ที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย (โฮปเวลล์)
วันจันทร์ที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๓
ณ ห้องประชุมกระทรวงยุติธรรม ๑ ชั้น ๙
กระทรวงยุติธรรม ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์ กรุงเทพมหานคร

ผู้เข้าร่วมประชุม

กระทรวงยุติธรรม

- | | |
|---------------------------------------|---|
| (๑) นายวัลลภ นาคบัว | รองปลัดกระทรวงยุติธรรม (ประธานการประชุม) |
| (๒) นางสาวยุพารัตน์ ศิริกิจพาณิชย์กุล | ผู้อำนวยการกองกฎหมาย
สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม |
| (๓) นายวัฒนกร สันนุ้ย | นิติกรชำนาญการพิเศษ สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม |
| (๔) นางสาวจุฑามาศ พิทยาศักดิ์งาม | นิติกรชำนาญการ สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม |
| (๕) นายธนากร เสาวภา | นิติกรชำนาญการ สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม |
| (๖) นายเฉลิมพงศ์ สุดไกรไทย | นิติกรปฏิบัติการ สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม |
| (๗) นายรัฐกานต์ สุขแท้ | นิติกรปฏิบัติการ สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม |
| (๘) นางสาวสุชาวดี กระแสร์ฉัตร | นิติกรปฏิบัติการ สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม |
| (๙) นางสาวศศิกานต์ บุญพิทักษ์ | นิติกรปฏิบัติการ สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม |

กระทรวงคมนาคม

- | | |
|--------------------------------|----------------------|
| (๑) นายพิศักดิ์ จิตวิริยะวาทิน | รองปลัดกระทรวงคมนาคม |
| (๒) นายนพดล ดีพิมาย | นิติกรชำนาญการพิเศษ |
| (๓) นายพงศ์รัฐกร วงศ์สุวรรณ | นิติกรชำนาญการ |

สำนักงานศาลปกครอง

- | | |
|-------------------------------|----------------------------|
| (๑) นายเจตน์ สถาวรศีลพร | ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย |
| (๒) นางสาวอารีรัตน์ จิวจันทิก | พนักงานคดีปกครองปฏิบัติการ |

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- | | |
|--------------------------------|--|
| (๑) นางสาวสุภาวดี เลิศสถิตย์ | ผู้เชี่ยวชาญด้านวิเคราะห์ ประมวล และติดตาม
มติคณะรัฐมนตรี |
| (๒) นางสาวปริญนงคราญ จงธรรมคุณ | ผู้อำนวยการกองส่งเสริมและประสานงานคณะรัฐมนตรี |
| (๓) นายจุลกลัปป์ ปัญญาติลล | นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ |
| (๔) นางสาวบุษกร หวังวิไล | นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ |
| (๕) นางสาวณัฐินี พรหมประสิทธิ์ | นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ |

สำนักงานศาลยุติธรรม

- | | |
|-------------------------|---|
| (๑) นางพัชรพร โรจนสร้อย | ผู้พิพากษาศาลชั้นต้นประจำสำนักประธานศาลฎีกา |
| (๒) นายพีรวัฒน์ แผงนกร | นิติกรชำนาญการ |

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

- (๑) นางสาวจันทกานต์ เชิดชู
- (๒) นายจักรพงษ์ ดั่งจุมพล

นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการพิเศษ
นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการพิเศษ

สำนักงานอัยการสูงสุด

- (๑) นายนิติ สุขเจริญ

อัยการพิเศษฝ่ายสัญญาและहारือ ๓
สำนักงานที่ปรึกษากฎหมาย

การรถไฟแห่งประเทศไทย

- (๑) นายสมมฤ ฤทธิวิรุฬห์
- (๒) นายสุชี ผ่องอำไพ
- (๓) นายสุทธิรักษ์ ยิ้มยัง

หัวหน้าสำนักงานอาณบาล (หอบ.)
หัวหน้าแผนกบริหารงานทั่วไป (ผบป.)
หัวหน้างานนิติกรรม (ผนต.)

สถาบันอนุญาโตตุลาการ (THAC)

- (๑) นางสาวมัชฌิมา คัมภีรานนท์
- (๒) นางสาวลีลา เกตุขุนทด

ผู้อำนวยการฝ่ายอนุญาโตตุลาการ
และการประνομข้อพิพาท
ที่ปรึกษากฎหมาย

กระทรวงพาณิชย์

- (๑) นายสมบุญ โมจนกุล
- (๒) นายจิตรกร ว่องเขตกร
- (๓) นางสาวสุกัญญา ถนอมกล่อม
- (๔) นางสาวอนงค์รัตน์ เผือกพันธุ์มุข

ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
กรมพัฒนาธุรกิจการค้า
ผู้อำนวยการกองทะเบียนธุรกิจ
ทะเบียนธุรกิจ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า
นิติกรชำนาญการพิเศษ
สำนักกฎหมาย กรมพัฒนาธุรกิจการค้า
นิติกรชำนาญการ
สำนักกฎหมาย กรมพัฒนาธุรกิจการค้า

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

- (๑) นายธรรมรัตน์ รัตนพันธ์
- (๒) นายสถาปนา พรหมบุญ

นิติกรชำนาญการพิเศษ กลุ่มกฎหมาย
นักวิชาการส่งเสริมการลงทุนชำนาญการพิเศษ
กองส่งเสริมการลงทุน ๔

ผู้เข้าร่วมประชุมอื่น

- (๑) นายพีระพันธุ์ สาสีรัฐวิภาค
- (๒) นางนงภรณ์ รุ่งเพ็ชรวงศ์

ที่ปรึกษานายกรัฐมนตรี
ที่ปรึกษากรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ

เริ่มประชุม เวลา ๑๔.๐๐ นาฬิกา

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

ด้วยสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ที่ นร ๐๕๐๓/๓๑๘๓๗ ลงวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๖๓ แจ้งว่า สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้เสนอรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง การปฏิบัติตามกฎหมายของโครงการก่อสร้างทางรถไฟยกระดับ และถนนยกระดับในเขตกรุงเทพมหานคร และการใช้ประโยชน์ที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย (โฮปเวลล์) ของคณะกรรมการอัยการการกฎหมาย

การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน สภาผู้แทนราษฎร มาเพื่อดำเนินการ และรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) สั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้วมีคำสั่งให้กระทรวงยุติธรรมเป็นหน่วยงานหลักรับรายงาน พร้อมข้อเสนอแนะของคณะกรรมการฯ ไปพิจารณาร่วมกับกระทรวงคมนาคม สำนักงานศาลปกครอง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาศึกษาแนวทางและความเหมาะสม ของรายงานพร้อมข้อเสนอแนะดังกล่าว และสรุปผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ในภาพรวม แล้วส่งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาในลำดับต่อไป ในวันที่ ท่านพิรพันธุ์ สาสิทธิวิภาค ที่ปรึกษานายกรัฐมนตรี อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม และนางนงภรณ์ รุ่งเพ็ชรวงศ์ ที่ปรึกษากรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ อดีตรองอธิบดีกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ได้ให้เกียรติเข้าร่วม ประชุม เพื่อให้รายละเอียดเพิ่มเติมในประเด็นต่างๆ ต่อที่ประชุม และเพื่อชี้แจงข้อเท็จจริงข้อกฎหมายได้อย่าง ครบถ้วน ซึ่งหากที่ประชุมสามารถพิจารณาได้อย่างครบถ้วนจะสามารถนำข้อมูลเสนอต่อคณะรัฐมนตรีได้อย่าง ถูกต้องอันเป็นการรักษาผลประโยชน์ของทางราชการต่อไป

มติที่ประชุม รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องเพื่อพิจารณา

เจ้าหน้าที่กองกฎหมาย สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม นำเสนอรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง การปฏิบัติตามกฎหมายของโครงการก่อสร้างทางรถไฟยกระดับ และถนนยกระดับในเขตกรุงเทพมหานคร และการใช้ประโยชน์ที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย (โฮปเวลล์) ของคณะกรรมการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน สภาผู้แทนราษฎร สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

ความเป็นมา

เมื่อวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๒ คณะกรรมการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน สภาผู้แทนราษฎร ได้พิจารณาศึกษากรณีศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษาให้กระทรวงคมนาคมและการรถไฟ แห่งประเทศไทยชำระเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยให้บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด เป็นเงินกว่า ๒๔,๐๐๐ ล้านบาท ตามคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการ ในคดีพิพาทระหว่างกระทรวงคมนาคมและการรถไฟแห่งประเทศไทย กับบริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ในโครงการให้เอกชนลงทุนก่อสร้างทางรถไฟยกระดับในเขต กรุงเทพมหานคร โดยได้รับสิทธิสัมปทานเดินรถระบบรถไฟชุมชน (Community Train) และทางด่วนยกระดับ สำหรับรถยนต์ ที่เรียกว่า “โครงการโฮปเวลล์” โดยคณะกรรมการเห็นว่า เรื่องดังกล่าวเกี่ยวข้องกับประโยชน์ สำคัญของแผ่นดินสมควรจะต้องศึกษาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้ละเอียด เพื่อหาแนวทางการ ป้องกันมิให้เกิดปัญหาเช่นกรณีนี้อีก คณะกรรมการจึงมีมติตั้งคณะทำงานพิจารณาศึกษาการปฏิบัติตามกฎหมาย กรณีโฮปเวลล์ โดยได้มีการประชุมศึกษาข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และพยานหลักฐานที่เกิดขึ้นในการดำเนินโครงการ โฮปเวลล์ รวมทั้งเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาร่วมประชุมและให้ข้อมูล ตลอดจนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา ที่เกิดขึ้นจากโครงการโฮปเวลล์ จำนวน ๖ ครั้ง ได้รายงานผลการดำเนินการไปยังคณะกรรมการฯ เพื่อพิจารณา โดยคณะกรรมการมีมติเห็นชอบด้วยกับคณะทำงานฯ จึงได้จัดทำรายงานการพิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าว เสนอมายังสภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณาต่อไป ซึ่งที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรพิจารณามีมติให้ส่งเรื่องดังกล่าว ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาดำเนินการ

ตารางสรุปรายงานการพิจารณาศึกษา
เรื่อง “การปฏิบัติตามกฎหมายของโครงการก่อสร้างทางรถไฟยกระดับและถนนยกระดับในเขต
กรุงเทพมหานครและการใช้ประโยชน์ที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย (โฮปเวลล์)”
ของคณะกรรมการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน สภาผู้แทนราษฎร

ข้อเสนอแนะตามรายงาน	ข้อเสนอแนะย่อย (แยกรายประเด็น)	ข้อเท็จจริงที่อ้างถึงในรายงานอันเป็นที่มาของข้อเสนอแนะ	ข้อกฎหมายที่อ้างถึงในรายงาน
<p>๑. ให้พิจารณาแก้ไขพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. ๒๕๔๕ ในขั้นตอนและวิธีการในการปฏิบัติงานของสำนักงานอนุญาโตตุลาการ ผู้ที่จะทำหน้าที่อนุญาโตตุลาการ และอายุความการรับพิจารณาข้อพิพาทของคณะอนุญาโตตุลาการในประเด็นระหว่างสัญญาทางแพ่งและสัญญาทางปกครองให้ชัดเจน รวมทั้งแก้ไขพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ เพื่อกำหนดการใช้อำนาจหน้าที่ของผู้บริหารศาลปกครองและมติที่ประชุมใหญ่ของตุลาการศาลปกครองสูงสุดในการออกระเบียบหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของตุลาการศาลปกครองต้องไม่เป็นการขัดแย้งหรือมี</p>	<p>๑.๑ พิจารณาแก้ไขพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. ๒๕๔๕ - ในขั้นตอนและวิธีการในการปฏิบัติงานของสำนักงานอนุญาโตตุลาการ ผู้ที่จะทำหน้าที่อนุญาโตตุลาการ และอายุความการรับพิจารณาข้อพิพาทของคณะอนุญาโตตุลาการในประเด็นระหว่างสัญญาทางแพ่งและสัญญาทางปกครองให้ชัดเจน</p>	<p>(๑) อนุญาโตตุลาการใช้อายุความ ๑๐ ปี พิจารณารับคำเสนอข้อพิพาท เป็นการไม่ถูกต้อง การที่อนุญาโตตุลาการมีคำชี้ขาดเมื่อวันที่ ๓๐ ก.ย. ๕๑ รับข้อเสนอข้อพิพาทของ บ. โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) ที่เสนอต่อคณะอนุญาโตตุลาการเมื่อวันที่ ๒๔ พ.ย. ๔๗ โดยนำอายุความทางแพ่ง ๑๐ ปีมาใช้ (ในขณะที่กระทรวงคมนาคมมีหนังสือบอกเลิกสัญญาไปยัง บ. โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) เมื่อวันที่ ๒๗ ม.ค. ๔๑) ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากเกินระยะเวลา ๑ ปี นับแต่ที่ควรรู้เหตุแห่งการฟ้องคดี อีกทั้งสัญญาดังกล่าวเป็นสัญญาสัมปทาน จึงต้องใช้อายุความสัญญาทางปกครอง ตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ (อันเป็นกฎหมายที่มีผลบังคับใช้อยู่ ณ วันที่มีการเสนอข้อพิพาท) มาเป็นหลักในการพิจารณา</p> <p>(๒) อนุญาโตตุลาการรับคำเสนอข้อพิพาทจากผู้ร้องซึ่งไม่เป็นนิติบุคคลและไม่มีอำนาจเสนอข้อพิพาท การที่อนุญาโตตุลาการรับคำเสนอข้อพิพาทที่เสนอโดย บ. โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) ซึ่งจดทะเบียนจัดตั้งโดยมิชอบด้วยกฎหมายและเป็นโมฆะ อันทำให้ บ. โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) ไม่มีสถานะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายที่จะยื่นคำเสนอข้อพิพาท ดังนั้น ต้องถือว่ากระบวนการในชั้นอนุญาโตตุลาการทั้งหมดเป็นโมฆะทั้งสิ้น</p> <p>(๓) อนุญาโตตุลาการไม่มีการพิสูจน์จำนวนเงินความเสียหายที่แท้จริงตามที่ต้องพึงกระทำตามแนวทางการพิจารณาคดีแพ่ง การที่อนุญาโตตุลาการมีคำชี้ขาดเมื่อวันที่ ๑๕ ต.ค. ๕๑ ให้กระทรวงคมนาคมและการรถไฟแห่งประเทศไทยชำระเงินให้กับ บ. โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) ๙,๐๐๐ ล้านบาท จากที่ บ. โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) เรียกร้องค่าเสียหายไป ๑๔,๗๐๐ ล้านบาท มีพิรุธน่าสงสัย เนื่องจากไม่มีการกำหนดประเด็นข้อพิพาทเพื่อให้คู่กรณีทั้งสองฝ่ายนำพยานหลักฐานมาแสดงและโต้แย้งระหว่างกัน ตามที่ต้องพึงกระทำตามแนวทางการพิจารณาคดีแพ่ง อีกทั้งยังไม่ปรากฏที่มาของหลักเกณฑ์การคำนวณค่าเสียหายจำนวน ๙,๐๐๐ ล้านบาทดังกล่าว แม้ว่าต่อมาการรถไฟแห่งประเทศไทยตรวจสอบใบเสร็จที่ถูกต้องของโครงการนี้ เป็นจำนวนเงินเพียง ๑,๗๓๒ ล้านบาท</p>	<p>- พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒</p> <p>- ไม่ปรากฏ</p> <p>- แนวทางการพิจารณาคดีแพ่ง</p>
<p>๑.๒ พิจารณาแก้ไขพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ เพื่อกำหนดการใช้อำนาจหน้าที่ของผู้บริหารศาลปกครองและมติที่ประชุมใหญ่ของตุลาการศาลปกครองสูงสุดในการออกระเบียบหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของตุลาการศาลปกครองสูงสุดในการออกระเบียบหลักเกณฑ์เกี่ยวกับ</p>	<p>๑.๒ พิจารณาแก้ไขพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ เพื่อกำหนดการใช้อำนาจหน้าที่ของผู้บริหารศาลปกครองและมติที่ประชุมใหญ่ของตุลาการศาลปกครองสูงสุดในการออกระเบียบหลักเกณฑ์เกี่ยวกับ</p>	<p>(๔) ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยโดยอายุความตามมติที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดไม่ถูกต้อง การที่ บ. โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) ได้อุทธรณ์คำสั่งของศาลปกครองกลาง (ที่วินิจฉัยว่า “การชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการไม่ชอบเพราะบริษัทมีการยื่นข้อพิพาทเกินเวลาที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒”) ต่อศาลปกครองสูงสุด โดยศาลปกครองสูงสุดได้นำมติที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ครั้งที่ ๑๘/๒๕๔๕ ลว ๒๗ พ.ย. ๔๕ ที่ให้เริ่มนับอายุความคดีปกครองสำหรับคดีที่เกิดก่อนเปิดทำการศาลปกครองในวันที่ ๙ มี.ค. ๔๕ มาใช้พิจารณาระยะเวลาอายุความในกรณีนี้แทน ดังนั้น ศาลปกครองสูงสุดจึงให้เริ่มนับระยะเวลา ๕ ปี ตั้งแต่วันที่ ๙ มี.ค. ๔๕ และวินิจฉัยว่าการยื่นคำเสนอข้อพิพาทของ บ. โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) ต่ออนุญาโตตุลาการยังอยู่ในกำหนดอายุความ และอนุญาโตตุลาการมีอำนาจรับคำเสนอข้อพิพาทนั้นไม่น่าจะเป็นการถูกต้องและน่าจะเป็นการไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากมติที่ประชุมใหญ่ดังกล่าวมีเจตนารมณ์ในการนำมาใช้กับการยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครอง ในขณะที่สิ่งที่ศาลปกครองสูงสุดต้องพิจารณาวินิจฉัย คือ อนุญาโตตุลาการมีอำนาจรับคำเสนอข้อพิพาทหรือไม่ อีกทั้งการพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองสูงสุดยังถือได้ว่าเป็นการบัญญัติกฎหมายขึ้นใหม่ เพราะเป็นการกำหนดวันเริ่มนับอายุความที่ไม่เป็นไปตามกฎหมายที่บัญญัติไว้</p>	<p>- พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒</p> <p>- มติที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ครั้งที่ ๑๘/๒๕๔๕ ลว ๒๗ พ.ย. ๔๕</p>

ข้อเสนอแนะตาม รายงาน	ข้อเสนอแนะย่อย (แยกรายประเด็น)	ข้อเท็จจริงที่อ้างถึงในรายงานอันเป็นที่มาของข้อเสนอแนะ	ข้อกฎหมายที่ อ้างถึง ในรายงาน
ลักษณะเสมือนหนึ่งเป็นการแก้ไขหลักเกณฑ์ต่างๆ ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒	การปฏิบัติหน้าที่ของตุลาการศาลปกครองต้องไม่เป็นการขัดแย้งหรือมีลักษณะเสมือนหนึ่งเป็นการแก้ไขหลักเกณฑ์ต่างๆ ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒	(๕) ศาลปกครองสูงสุดไม่ส่งสำนวนกลับไปให้ศาลปกครองกลางได้ส่วนจำนวนค่าเสียหายที่แท้จริง ศาลปกครองสูงสุดเมื่อวินิจฉัยว่าอนุญาตตุลาการมีอำนาจรับคำเสนอข้อพิพาทแล้ว แม้จะไม่มีกฎหมายบัญญัติไว้ แต่ในทางปฏิบัติก็น่าจะส่งสำนวนกลับไปให้ศาลปกครองกลางได้ส่วนหาพยานหลักฐานเพิ่มเติมในประเด็นค่าเสียหายที่กระทรวงคมนาคมและการรถไฟแห่งประเทศไทยต้องชำระตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการก่อน ดังนั้น การดำเนินการของศาลปกครองสูงสุดที่ใช้อำนาจชี้ขาดเกี่ยวกับค่าเสียหายไปเลย ๔,๐๐๐ ล้านบาท (แม้ว่าต่อมาการรถไฟแห่งประเทศไทยได้ตรวจสอบสำเนาใบเสร็จรับเงินที่ บ. โสโพลล์ (ประเทศไทย) นำมายื่นต่ออนุญาโตตุลาการแล้วพบว่ามิใช่ใบเสร็จที่ยอมรับได้ประมาณ ๑,๗๓๒ ล้านบาท) เป็นการเสียประโยชน์แห่งความยุติธรรม กระทบต่อประโยชน์สาธารณะและประโยชน์ของแผ่นดิน อีกทั้งทำให้มีข้อสงสัยเกี่ยวกับหลักการพิจารณาวินิจฉัยของศาลปกครองสูงสุด	- ไม่ปรากฏ
๒. เห็นควรปรับปรุงการปฏิบัติงานของสำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรีในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการติดตามการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีของกระทรวงและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีโดยเคร่งครัด รวมทั้ง	๒.๑ ควรปรับปรุงการปฏิบัติงานของสำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรีในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการติดตามการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีของกระทรวงและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีของกระทรวงและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีโดยเคร่งครัด	(๖) หนังสือเวียน วันที่ ๘ มิ.ย. ๓๐ เกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการหารือมติ ครม. หนังสือเวียน วันที่ ๘ มิ.ย. ๓๐ เกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการหารือมติ ครม. ว่าให้หน่วยงานราชการสอบถามไปยังสำนักเลขาธิการ ครม. อย่างไร และด้วยวิธีการขั้นตอนอย่างไร โดยไม่ประสงค์ให้หน่วยงานวิเคราะห์หรือตีความมติ ครม. ตามความเข้าใจของตนเอง ซึ่งผลของการกระทำที่ไม่ปฏิบัติตามมติ ครม. ย่อมทำให้การกระทำนั้นเป็นโมฆะ เนื่องจากเป็นการกระทำที่ไม่มีอำนาจตามกฎหมายให้กระทำได้	- หนังสือเวียน วันที่ ๘ มิ.ย. ๓๐
ควรออกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติของกระทรวง ทบวง กรม และหน่วยงานราชการต่างๆ ในกรณีที่มีข้อสงสัยเกี่ยวกับมติคณะรัฐมนตรีให้สอบถามมายังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเสมอ ทั้งนี้ เพื่อความถูกต้องชัดเจนของความเข้าใจมติคณะรัฐมนตรี และเพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติของส่วนราชการต่างๆ ที่เป็นแนวทาง	๒.๒ ควรออกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติของกระทรวง ทบวง กรม และหน่วยงานราชการต่างๆ ในกรณีที่มีข้อสงสัยเกี่ยวกับมติคณะรัฐมนตรีให้สอบถามมายังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเสมอ ทั้งนี้ เพื่อความถูกต้องชัดเจนของความเข้าใจมติคณะรัฐมนตรี และเพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติของส่วนราชการต่างๆ ที่เป็นแนวทาง	(๗) คกก. พิจารณาดำเนินโครงการฯ เพิ่มเติมเส้นทางก่อสร้างเกินกว่าที่มติ ครม. วันที่ ๑๙ ก.ย. ๓๒ ได้อนุมัติในหลักการ การดำเนินการของ คกก. พิจารณาดำเนินโครงการให้เอกชนลงทุนก่อสร้างทางรถไฟยกระดับ โดยได้รับสัมปทานเดินรถระบบรถไฟชุมชน (Community Train) และทางด่วนยกระดับสำหรับรถยนต์ (โครงการโฮปเวลล์) ตามคำสั่งกระทรวงคมนาคม ที่ ๒๘๓/๒๕๓๒ ลว ๖ ต.ค. ๓๒ (คกก. ดำเนินโครงการฯ) ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากกำหนดเงื่อนไขใน TOR ให้สร้างทางรวม ๔ ตอน ซึ่งเกินกว่าที่มติ ครม. วันที่ ๑๙ ก.ย. ๓๒ อนุมัติในหลักการให้กระทรวงคมนาคมดำเนินการก่อสร้างได้ ๓ ตอน โดยไม่ได้ขออนุมัติ ครม. เพิ่มเติมก่อนดำเนินการ	- มติ ครม. วันที่ ๑๙ ก.ย. ๓๒
ส่วนราชการต่างๆ ที่เป็นแนวทาง	ในกรณีที่มีข้อสงสัยเกี่ยวกับมติคณะรัฐมนตรีให้สอบถามมายังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเสมอ ทั้งนี้ เพื่อความถูกต้องชัดเจนของความเข้าใจมติคณะรัฐมนตรี และเพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติของส่วนราชการต่างๆ ที่เป็นแนวทาง	(๘) มติ ครม. วันที่ ๒๐ มิ.ย. ๓๓ เกี่ยวกับ บ. โสโพลล์ (ฮ่องกง) เป็นการเฉพาะตัว ไม่ได้ให้สิทธิ บ. โสโพลล์ (ประเทศไทย) ดังนั้น บ. โสโพลล์ (ประเทศไทย) จึงไม่มีสิทธิเข้ามาดำเนินโครงการแทน มติ ครม. วันที่ ๒๐ มิ.ย. ๓๓ อนุมัติให้ บ. โสโพลล์ (ฮ่องกง) ได้รับสิทธิการส่งเสริมการลงทุน (BOI) และได้รับยกเว้นการหักภาษี ณ ที่จ่ายที่ต้องชำระให้สถาบันการเงินต่างประเทศ เป็นมติที่เกี่ยวข้องกับ บ. โสโพลล์ (ฮ่องกง) เท่านั้น ไม่ใช่มติที่เกี่ยวข้องกับ บ. โสโพลล์ (ประเทศไทย) ดังนั้น หน่วยงานใดที่จะใช้มติดังกล่าวอ้างอิง จำเป็นต้องตรวจสอบมติดังกล่าวให้ชัดเจนถูกต้อง ซึ่งเป็นไปตามแนวทางที่กำหนดไว้ในหนังสือเวียน วันที่ ๘ มิ.ย. ๓๐ เกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการหารือมติ ครม. ว่าให้หน่วยงานราชการสอบถามไปยังสำนักเลขาธิการ ครม. อย่างไร และด้วยวิธีการขั้นตอนอย่างไร นอกจากนี้ บ. โสโพลล์ (ประเทศไทย) ยังมิได้จดทะเบียนจัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย ณ วันที่ ๒๐ มิ.ย. ๓๓ ดังนั้น จึงไม่ใช่บริษัทที่เสนอเงื่อนไขดำเนินการโครงการโฮปเวลล์ตามกฎหมาย และเป็นคนละนิติบุคคลกับ บ. โสโพลล์(ฮ่องกง) ดังนั้น จึงไม่เกี่ยวข้องใดๆ กับโครงการโฮปเวลล์ และไม่มีสิทธิใดๆ ตามกฎหมายที่จะเข้ามาดำเนินโครงการแทน บ. โสโพลล์ (ฮ่องกง)	- หนังสือเวียน วันที่ ๘ มิ.ย. ๓๐ - มติ ครม. วันที่ ๒๐ มิ.ย. ๓๓

ข้อเสนอแนะตาม รายงาน	ข้อเสนอแนะย่อย (แยกรายประเด็น)	ข้อเท็จจริงที่อ้างถึงในรายงานอันเป็นที่มาของข้อเสนอแนะ	ข้อกฎหมายที่ อ้างถึง ในรายงาน
เดียวกันทั้งหมด	แนวทางเดียวกัน ทั้งหมด	<p>(๙) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนออกบัตรส่งเสริมการลงทุนให้ บ. โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) ไม่เป็นไปตามมติ ครม. วันที่ ๒๐ มิ.ย. ๓๓</p> <p>การที่สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) ออกบัตรส่งเสริมการลงทุนให้ บ. โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) ดำเนินโครงการโฮปเวลล์ แต่มติ ครม. วันที่ ๒๐ มิ.ย. ๓๓ อนุมัติให้ บ. โฮปเวลล์ (ฮ่องกง) ได้รับการส่งเสริมการลงทุน เป็นการกระทำโดยชอบหรือไม่</p>	<p>- มติ ครม. วันที่ ๒๐ มิ.ย. ๓๓</p>
		<p>(๑๐) กระทรวงพาณิชย์จัดทะเบียน บ. โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) โดยไม่ได้ตรวจสอบมติ ครม. ให้ชัดเจน ส่งผลให้ไม่เป็นไปตามมติ ครม. วันที่ ๒๐ มิ.ย. ๓๓</p> <p>กระทรวงพาณิชย์ (กรมทะเบียนการค้า) มีคำสั่งทางปกครองเมื่อวันที่ ๕ พ.ย. ๓๓ รับผิดชอบจดทะเบียนจัดตั้ง บ. โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) ให้แก่นายกอร์ดอน วู กับพวก โดยไม่ได้ตรวจสอบมติ ครม. วันที่ ๒๐ มิ.ย. ๓๓ ว่าไม่เกี่ยวกับ บ. โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) เนื่องจากเจ้าหน้าที่กระทรวงพาณิชย์ยังได้วิเคราะห์มติ ครม. วันที่ ๒๐ มิ.ย. ๓๓ ที่นายกอร์ดอน วู และพวก อ้างอิง ว่า บ. โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) ได้รับอนุมัติจากรัฐบาลเป็นการเฉพาะกาล และอยู่ในข่ายที่ได้รับยกเว้นตามข้อ ๒ ของประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๕๑ ตามมติ ครม. วันที่ ๒๐ มิ.ย. ๓๓ (โดยไม่เคยตรวจสอบหรือมีหนังสือสอบถามไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ตามมติ ครม. วันที่ ๘ มิ.ย. ๓๐) เป็นการคลาดเคลื่อนในสาระสำคัญจากที่ มติ ครม. ระบุไว้และเอื้อประโยชน์ให้กับ บ. โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) โดยไม่ชอบ</p>	<p>- มติ ครม. วันที่ ๒๐ มิ.ย. ๓๓</p> <p>- ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๕๑</p> <p>- คำสั่งรับจดทะเบียนของกรมการค้า วันที่ ๕ พ.ย. ๓๓</p>
		<p>(๑๑) การลงนามของกระทรวงคมนาคมกับ บ. โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) ไม่เป็นไปตามมติ ครม. วันที่ ๒๐ มิ.ย. ๓๓ ที่ให้ลงนามกับ บ. โฮปเวลล์ (ฮ่องกง)</p> <p>การที่กระทรวงคมนาคมลงนามแทนรัฐบาลในสัญญาสัมปทานกับ บ. โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) ซึ่งไม่ได้รับอนุมัติจาก ครม. เมื่อวันที่ ๙ พ.ย. ๓๓ โดยไม่ได้นำเสนอ ครม. พิจารณาอนุมัติก่อน เป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากไม่เป็นไปตามมติ ครม. วันที่ ๒๐ มิ.ย. ๓๓ ที่กำหนดให้ลงนามร่วมกับ บ. โฮปเวลล์ (ฮ่องกง) ซึ่งเป็นคนละนิติบุคคลกัน และอาจถือได้ว่าสัญญาสัมปทานดังกล่าวเกิดขึ้นจากการแสดงเจตนาโดยสำคัญผิดในตัวบุคคลซึ่งเป็นคู่กรณีแห่งนิติกรรม อันส่งผลให้สัญญาสัมปทาน (วันที่ ๙ พ.ย. ๓๓) และสัญญาแก้ไขเพิ่มเติม (วันที่ ๗ พ.ย. ๓๔) ตกเป็นโมฆะทั้งหมดตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๕๖</p>	<p>- มติ ครม. วันที่ ๒๐ มิ.ย. ๓๓</p> <p>- ป.พ.พ. มาตรา ๑๕๖</p>
		<p>(๑๒) กระทรวงคมนาคมลงนามในสัญญาสัมปทานที่ไม่ได้แก้ไขตามข้อท้วงติงของกรมอัยการ ไม่เป็นไปตามมติ ครม. วันที่ ๒๐ มิ.ย. ๓๓</p> <p>การที่กระทรวงคมนาคมได้ลงนามกับ บ. โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) เมื่อวันที่ ๙ พ.ย. ๓๓ โดยไม่ได้แก้ไขสัญญาสัมปทานตามข้อเสนอแนะ/ข้อท้วงติงของกรมอัยการ ตามมติ ครม. วันที่ ๒๐ มิ.ย. ๓๓ ดังนั้นจึงถือว่าการลงนามในสัญญาสัมปทานของกระทรวงคมนาคมไม่เป็นไปตามมติ ครม. และเป็นไปโดยไม่มีอำนาจกระทำตามกฎหมาย ส่งผลให้สัญญาสัมปทานเป็นโมฆะและไม่มีผลผูกพันรัฐบาลและกระทรวงคมนาคม</p>	<p>- มติ ครม. วันที่ ๒๐ มิ.ย. ๓๓</p>
		<p>(๑๓) การรถไฟแห่งประเทศไทยลงนามในสัญญาสัมปทาน โดยมติ ครม. วันที่ ๒๐ มิ.ย. ๓๓ ไม่ได้ให้อำนาจ</p> <p>การที่การรถไฟแห่งประเทศไทยดำเนินการตามมติ คกก. รถไฟแห่งประเทศไทย ครั้งที่ ๑๔/๒๕๓๓ โดยลงนามร่วมกับกระทรวงคมนาคมในสัญญาสัมปทาน เมื่อวันที่ ๙ พ.ย. ๓๓ แต่ ครม. วันที่ ๒๐ มิ.ย. ๓๓ ไม่ได้ให้มติให้ดำเนินการดังกล่าวแทนรัฐบาล ดังนั้น จึงเป็นการกระทำเกินขอบเขตของมติ ครม. และเป็นการลงนามที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย และทำให้สัญญาสัมปทานเป็นโมฆะ</p>	<p>- มติ ครม. วันที่ ๒๐ มิ.ย. ๓๓</p>
<p>(๑๔) การยื่นขอเสนอเงื่อนไขของ บ. โฮปเวลล์ (ฮ่องกง) ไม่ชอบด้วยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๕๑</p> <p>การยื่นขอเสนอเงื่อนไขของ บ. โฮปเวลล์ (ฮ่องกง) ไม่ชอบด้วยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๕๑ ลง ๒๔ พ.ย. ๑๕ เนื่องจากในขณะนั้น บ. โฮปเวลล์ (ฮ่องกง) เป็นนิติบุคคลต่างดาวที่ยังไม่ได้รับอนุญาตจากรัฐบาลไทย ให้ประกอบธุรกิจ “ขนส่งทางบก” ตามบัญชี ข. ท้ายประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๕๑ ดังนั้น ถือว่า บ. โฮปเวลล์ (ฮ่องกง) จึงไม่มีสิทธิเข้าร่วมการยื่นขอเสนอเงื่อนไข และถือว่าการยื่นขอดังกล่าวเป็นโมฆะมาแต่ต้น ตามนัยของ ป.พ.พ. มาตรา ๑๕๑ เนื่องจากประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๕๑ เป็นกฎหมายอันเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์และศีลธรรมอันดีของประชาชน</p>	<p>- ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๕๑ ลง ๒๔ พ.ย. ๑๕</p> <p>- ป.พ.พ. ม. ๑๕๑</p>		

ข้อเสนอแนะตาม รายงาน	ข้อเสนอแนะย่อย (แยกรายประเด็น)	ข้อเท็จจริงที่อ้างถึงในรายงานอันเป็นที่มาของข้อเสนอแนะ	ข้อกฎหมายที่ อ้างถึง ในรายงาน
<p>๓. ให้รัฐบาล พิจารณาดำเนินการ ตามกฎหมายกับ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด และบุคคลต่างๆ ที่ เกี่ยวข้อง โดยให้ หน่วยงานภาครัฐที่มี อำนาจหน้าที่ ดำเนินการตรวจสอบ ข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และ พยานหลักฐานต่างๆ และดำเนินการตาม กฎหมายกับผู้กระทำ ผิด หากพบ ข้อเท็จจริงและ พยานหลักฐาน ที่เพียงพอต่อไป โดยด่วน และ ควรให้กระทรวง ทบวง กรม หรือ หน่วยงานราชการ ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง กับกรณีโครงการโฮ ปเวลล์ทั้งหมด ตรวจสอบและทบทวน การดำเนินการของ ตนเองว่ามี ข้อบกพร่องหรือ ผิดพลาดประการ ใดบ้าง และให้ หน่วยงานดังกล่าว ดำเนินการแก้ไข ข้อบกพร่องหรือ ผิดพลาดนั้น โดยด่วนที่สุด</p>	<p>๓.๑ ให้รัฐบาลพิจารณา ดำเนินการตาม กฎหมายกับ บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศ ไทย) จำกัด และ บุคคลต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยให้ หน่วยงานภาครัฐที่มี อำนาจหน้าที่</p>	<p>(๑๕) คกก.ดำเนินโครงการฯ อนุญาตให้ บ. โฮปเวลล์ (ฮ่องกง) นำสัญญาค้าประกันธนาคาร พาณิชย์มาค้าประกันการเสนอเงินไขของตนเอง ไม่ถูกต้องตามระเบียบราชการ การที่ คกก.ดำเนินโครงการฯ และ รมว.คมนาคม อนุญาตให้ บ. โฮปเวลล์ (ฮ่องกง) นำสัญญา ค้าประกันของธนาคารพาณิชย์เพื่อใช้เป็นหลักประกันการปฏิบัติตามการเสนอเงินไขของตนเอง ซึ่งไม่ถูกต้องตามระเบียบราชการ มายื่นต่อ คกก.ดำเนินโครงการฯ และเป็นการเอื้อประโยชน์ให้กับ บ. โฮปเวลล์ (ฮ่องกง) เป็นโมฆะและไม่มีผลผูกพันตามกฎหมาย ตามนัยคำพิพากษาศาลฎีกา ที่ ๗๒๗๗/๒๕๔๙</p>	<p>- คำพิพากษา ศาลฎีกา ที่ ๗๒๗๗/๒๕๔๙</p>
	<p>๓.๑.๑ ดำเนินการ ตรวจสอบ ข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และพยาน หลักฐาน ต่างๆ และ</p>	<p>(๑๖) การคัดเลือกผู้ดำเนินการโครงการโฮปเวลล์โดยมีผู้ยื่นขอเสนอราคารายเดียวไม่ชอบ ด้วยกฎหมาย การคัดเลือกให้ บ. โฮปเวลล์ (ฮ่องกง) เป็นผู้ดำเนินการโครงการโฮปเวลล์ ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากเมื่อวันที่ ๑๕ ม.ค. ๓๓ เป็นผู้ยื่นขอเสนอราคาเพียงรายเดียวในการประกวดราคา ซึ่งระเบียบ สำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๒๑ กำหนดให้หากมีผู้เสนอราคารายเดียวต้องยกเลิกการ ประกวดราคาครั้งนั้น แล้วดำเนินการประกวดราคาใหม่</p>	<p>- ระเบียบสำนัก นายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการ พัสดุ พ.ศ. ๒๕๒๑</p>
	<p>๓.๒.๒ ดำเนินการ ตามกฎหมาย กับผู้กระทำ ผิด หากพบ ข้อเท็จจริง และพยาน หลักฐาน ที่เพียงพอ ต่อไปโดย ด่วน</p>	<p>(๑๗) กระทรวงคมนาคมรายงาน กรม. เกี่ยวกับการลงนามในสัญญาสัมปทานไม่ตรงความเป็นจริง การที่ รมว.คมนาคม มีหนังสือลงวันที่ ๑๖ พ.ย. ๓๓ กราบเรียนนายกรัฐมนตรี เพื่อรายงานความ คืบหน้าการดำเนินการและการลงนามในสัญญาสัมปทานกับ บ. โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) เมื่อวันที่ ๙ พ.ย. ๓๓ เพื่อให้นายกรัฐมนตรีนำเสนอ กรม. ต่อไปนั้น มีข้อความว่า “กระทรวงคมนาคมได้เจรจา กับ บ. โฮปเวลล์ (ฮ่องกง) แล้วสามารถยอมรับการแก้ไขของกรมอัยการได้เกือบทั้งหมด ยกเว้นเพียง บางประเด็นปลีกย่อย” และแจ้งด้วยว่า “บ. โฮปเวลล์ (ฮ่องกง) ได้ยอมรับการผูกพันในสัญญา สัมปทานฯ ร่วมกับ บ. โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) ซึ่งเป็นไปตามข้อเสนอแนะของกรมอัยการ” ซึ่งไม่เป็น ความจริง การกระทำของ รมว.คมนาคม ย่อมถือเป็นการเอื้อประโยชน์ให้ บ. โฮปเวลล์ (ฮ่องกง) และ บ. โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) โดยมีชอบ เพราะเป็นการรายงานเท็จต่อ กรม. ยังผลให้เกิดความเสียหายแก่ ภาครัฐอย่างร้ายแรง</p>	<p>- มติ กรม. วันที่ ๒๐ มี.ย. ๓๓</p>
<p>๓.๒.๓ ดำเนินการ ตามกฎหมาย กับผู้กระทำ ผิด หากพบ ข้อเท็จจริง และพยาน หลักฐาน ที่เพียงพอ ต่อไปโดย ด่วน</p>	<p>(๑๘) การรับจดทะเบียน บ. โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) เป็นการกระทำที่ฝ่าฝืนกฎหมายหลายฉบับ กระทรวงพาณิชย์มีคำสั่งรับจดทะเบียน บ. โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) ให้กับนายออร์ดอน วู กับพวก เป็นการกระทำ โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากเป็นการกระทำที่ฝ่าฝืนกฎหมายหลายฉบับ (ที่มีผลใช้บังคับอยู่ ในขณะนั้น) ได้แก่ - มติ กรม. วันที่ ๒๐ มี.ย. ๓๓ - เป็นมติ กรม. ที่เกี่ยวกับ บ. โฮปเวลล์ (ฮ่องกง) ดังนั้น จึงเป็นการ - จดทะเบียนที่ไม่สอดคล้องกับมติ กรม. จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย และมีผลเป็นโมฆะมาแต่ต้น - ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๔๑ ลว ๒๔ พ.ย. ๑๕ - เป็นกฎหมายที่มุ่งคุ้มครองคนไทยและ นิติบุคคลไทยจากการเข้ามาประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวและนิติบุคคลต่างด้าวในประเทศไทย จึงเป็นกฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดี (หลักเกณฑ์ “คนต่างด้าว” อยู่ในข้อ ๓ ของประกาศของคณะปฏิวัติฯ) ดังนั้นการกระทำใดที่ฝ่าฝืนประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๔๑ ย่อมเป็นโมฆะตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๕๑ ด้วย - ระเบียบสำนักงานทะเบียนห้างหุ้นส่วนบริษัทกลางว่าด้วยการจดทะเบียนห้างหุ้นส่วนและบริษัท พ.ศ. ๒๕๓๑ - ข้อ ๒๙ กำหนดว่า ห้ามมิให้นายทะเบียนรับจดทะเบียนนิติบุคคลต่างด้าวที่มีวัตถุประสงค์ใน บัญชีท้ายประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๔๑ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจตามประกาศ ฉบับดังกล่าว หรือได้รับการส่งเสริมการลงทุน (BOI) จาก คกก. ส่งเสริมการลงทุน (ซึ่งกรณีนี้ มติ กรม. วันที่ ๒๐ มี.ย. ๓๓ ไม่ได้อนุญาตให้ บ. โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) มีสิทธิประกอบธุรกิจ “ขนส่ง ทางบก” ตามบัญชี ข. ท้ายประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๔๑) - พระราชกฤษฎีกาอนุญาตให้คนต่างด้าวที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนประกอบธุรกิจตามบัญชี ข. พ.ศ. ๒๕๑๖ - กำหนดหลักเกณฑ์ว่า หากคนต่างด้าวหรือนิติบุคคลต่างด้าวจะประกอบธุรกิจที่ห้าม มิให้คนต่างด้าวหรือนิติบุคคลต่างด้าวประกอบกิจการตามบัญชี ข. ท้ายประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๔๑ ลว ๒๔ พ.ย. ๑๕ ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจากสำนักงานคณะกรรมการลงทุนแล้ว ก็ให้มีสิทธิประกอบธุรกิจนั้นได้ ต้องหมายความว่านิติบุคคลต่างด้าวนั้นจะต้องมีสถานะนิติบุคคล ต่างด้าวที่ถูกต้องตามกฎหมายไทยขณะที่ยื่นเรื่องขอรับการส่งเสริมการลงทุนนั้นด้วย</p>	<p>- มติ กรม. วันที่ ๒๐ มี.ย. ๓๓ - ประกาศของ คณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๔๑ ลว ๒๔ พ.ย. ๑๕ - ระเบียบ สำนักงาน ทะเบียนห้าง หุ้นส่วนบริษัท กลางว่าด้วยการ จดทะเบียนห้าง หุ้นส่วนและ บริษัท พ.ศ. ๒๕๓๑ ข้อ ๒๙ - พระราชกฤษฎีกา อนุญาตให้คน ต่างด้าวที่ได้รับ การส่งเสริมการ ลงทุนประกอบ ธุรกิจตามบัญชี ข. พ.ศ. ๒๕๑๖</p>	

ข้อเสนอแนะตาม รายงาน	ข้อเสนอแนะย่อย (แยกรายประเด็น)	ข้อเท็จจริงที่อ้างถึงในรายงานอันเป็นที่มาของข้อเสนอแนะ	ข้อกฎหมายที่ อ้างถึง ในรายงาน
		<p>- กฎหมายที่เกี่ยวกับการจดทะเบียนจัดตั้งนิติบุคคลทั่วไปภายในประเทศไทย - นายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทต้องพิจารณาวัตถุประสงค์ของการจดทะเบียนนิติบุคคลต่างด้าวอย่างรอบคอบว่า มีวัตถุประสงค์ประกอบธุรกิจที่ต้องห้ามตามประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ ๒๘๑ หรือไม่</p>	<p>- กฎหมายที่เกี่ยวกับการจดทะเบียนจัดตั้งนิติบุคคลทั่วไปภายในประเทศไทย</p>
		<p>(๑๙) กระทรวงพาณิชย์ไม่เพิกถอนคำสั่งรับจดทะเบียน บ. โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) ที่ไม่ชอบ กระทรวงพาณิชย์ ไม่ดำเนินการเพิกถอนคำสั่งรับจดทะเบียน บ. โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) ซึ่งเป็นคำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ตามหลักกฎหมายตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๔๙ วรรคหนึ่ง โดยไม่มีกำหนดระยะเวลาเพิกถอน และมาตรา ๕๐ กำหนดให้การเพิกถอนมีผลย้อนหลังหรือไม่ย้อนหลัง หรือให้มีผลไปในอนาคตถึงขณะใดขณะหนึ่งก็ได้ อย่างไรก็ตาม แม้กระทรวงพาณิชย์ยังไม่เพิกถอนการจดทะเบียนจัดตั้ง บ. โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) ก็ไม่ทำให้สถานะทางกฎหมายของ บ. โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) เป็นโมฆะตาม ป.พ.พ. ม. ๑๕๑ กลับมามีสถานะเป็นนิติบุคคลต่างด้าวที่ถูกต้องตามกฎหมายไทยได้</p>	<p>- พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๔๙ วรรคหนึ่ง และ มาตรา ๕๐</p>
		<p>(๒๐) การขอเปลี่ยนแปลงเหตุเลิกสัญญาของกระทรวงคมนาคมเป็นไปอย่างไร้รอบคอบและโปร่งใส รมช. คมนาคม ได้รับรายงานและรับทราบก่อนวันที่ ๒๓ ธ.ค. ๔๐ (วันประชุม ครม. เพื่อพิจารณาการบอกเลิกสัญญาสัมปทาน) ว่าพนักงานอัยการอาวุโสซึ่งเป็นหนึ่งใน กกก. ดำเนินการบอกเลิกสัญญาแจ้งทางโทรศัพท์ ขอให้แก้ไขเหตุแห่งการบอกเลิกสัญญา (จากเหตุผิดสัญญา เป็นเหตุตามหลักกฎหมายแพ่งและพาณิชย์) จนนำไปสู่การประชุมหารือของ รมช. คมนาคม กับคณะกรรมการบอกเลิกสัญญา เมื่อวันที่ ๒๒ ธ.ค. ๒๕๔๐ แต่กลับเพิกเฉยไม่ได้มีการแจ้งเรื่องดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ ๒๓ ธ.ค. ๔๐ ให้เลื่อนการพิจารณาเรื่องการบอกเลิกสัญญาสัมปทานดังกล่าวออกไปก่อน จนกว่าจะตรวจสอบข้อเท็จจริงและความเป็นมาของข้อเสนองานของพนักงานอัยการให้เสร็จสิ้นก่อน นอกจากนี้ การดำเนินการเปลี่ยนแปลงเหตุผลของการบอกเลิกสัญญาสัมปทาน (ระหว่าง พ.ย. ๔๐ - ม.ค. ๔๑) ไม่ปรากฏว่า รมช. คมนาคมที่เกี่ยวข้องในช่วงเวลาดังกล่าวได้ตรวจสอบและดำเนินการอย่างรอบคอบ โดยให้หน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องได้มีโอกาสร่วมประชุมแสดงความคิดเห็น รวมทั้งนามติ ครม. และเหตุผลที่ ครม. ใช้พิจารณาว่ามีมติในอดีตมาพิจารณาประกอบการดำเนินการให้เกิดความโปร่งใส</p>	<p>- ไม่ปรากฏ</p>
		<p>(๒๑) กระทรวงคมนาคมเสนอ ครม. ขอเปลี่ยนแปลงเหตุในการเลิกสัญญา ทำให้เกิดสิทธิตามกฎหมายแก่ บ.โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) กระทรวงคมนาคมเสนอ ครม. ให้บทวนและยกเลิกมติ ครม. วันที่ ๓๐ ก.ย. ๔๐ ที่ให้บอกเลิกสัญญาสัมปทานกับ บ. โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) โดยเหตุการณ์ปฏิบัติผิดสัญญา ตามข้อ ๒๗ ของสัญญาสัมปทาน และมติ ครม. วันที่ ๒๓ ธ.ค. ๔๐ ที่เห็นชอบให้บอกเลิกสัญญาและร่างหนังสือบอกเลิกสัญญา เนื่องจากเมื่อวันที่ ๒๒ ธ.ค. ๔๐ เจ้าหน้าที่ของกระทรวงคมนาคม (ซึ่งเป็นฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการดำเนินการบอกเลิกสัญญา) ได้รับแจ้งด้วยโทรศัพท์จากอัยการที่เป็นหนึ่งในคณะกรรมการฯ ขอเปลี่ยนแปลงเหตุการบอกเลิกสัญญา โดยต่อมาเมื่อวันที่ ๒๐ ม.ค. ๔๑ ครม. จึงได้มีมติยกเลิกมติเดิมเมื่อวันที่ ๒๓ ธ.ค. ๔๐ และเห็นชอบให้เปลี่ยนแปลงเหตุการบอกเลิกสัญญาสัมปทานเป็นเหตุตาม ป.พ.พ. มาตรา ๓๙๑ ส่งผลให้คู่สัญญากลับคืนสู่ฐานะเดิมโดยไม่มีประเด็นเรื่องการปฏิบัติผิดสัญญา จนเป็นเหตุให้เกิดสิทธิตามกฎหมายแก่ บ. โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) เสนอข้อพิพาทต่ออนุญาโตตุลาการ ศาลปกครองกลาง และศาลปกครองสูงสุด</p>	<p>- มติ ครม. วันที่ ๓๐ ก.ย. ๔๐ - มติ ครม. วันที่ ๒๓ ธ.ค. ๔๐ - มติ ครม. วันที่ ๒๐ ม.ค. ๔๑ - ป.พ.พ. มาตรา ๓๙๑</p>
		<p>(๒๒) ข้อพิพาทโฮปเวลล์อาจเป็นกระบวนการฉ้อฉลเพื่อให้ได้เงินจากภาครัฐโดยมิชอบโดยบุคคลที่ใกล้ชิดกับฝ่ายการเมือง เดิม บ. โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) มีผู้ถือหุ้นคนไทยที่มีความสนิทกับฝ่ายการเมืองและเป็นผู้ติดต่อประสานงานให้กับ บ. โฮปเวลล์ (ฮ่องกง) มาแต่ต้น แต่หลังจากมีการเปลี่ยนแปลงเหตุในการบอกเลิกสัญญาสัมปทานกับ บ. โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) แล้ว ปรากฏว่า บ. โฮปเวลล์ (ฮ่องกง) ได้ประกาศขายหุ้น บ. โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) ทั้งหมดประมาณ ๕๐๐ ล้านบาท โดยซื้อชนวนว่าผู้ที่ซื้อหุ้นไปจะได้รับผลประโยชน์ตอบแทนเป็นเงินกว่า ๒,๐๐๐ ล้านบาท ปรากฏว่ามีนิติบุคคลต่างด้าว ๒ ราย (ข้อมูลอีกส่วนในรายงานฯ ระบุว่า เป็น บ.ยูไนเต็ด ซิตีเซิล ลิมิเต็ด เพียง บ.เดียว มาซื้อหุ้นทั้งหมด ๕๐๐ ล้านบาท)</p>	<p>- ไม่ปรากฏ</p>

ข้อเสนอแนะตาม รายงาน	ข้อเสนอแนะย่อย (แยกรายประเด็น)	ข้อเท็จจริงที่อ้างถึงในรายงานอันเป็นที่มาของข้อเสนอแนะ	ข้อกฎหมายที่ อ้างถึง ในรายงาน
		<p>มาซื้อหุ้นไป โดยหนึ่งในนั้นจดทะเบียนจัดตั้งนิติบุคคลที่ประเทศมอริเชียส และหลังจากที่มีการเปลี่ยนแปลงผู้ถือหุ้นมาเป็นนิติบุคคลที่จดทะเบียนที่ประเทศมอริเชียส เมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๘ ปรากฏว่าผู้ถือหุ้นที่เป็นคนไทยดังกล่าวได้หายไปจากรายชื่อผู้ถือหุ้นของ บ. โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) อันเป็นการผิดปกตวิสัย ดังนั้น จึงควรมีการตรวจสอบข้อเท็จจริงว่าบุคคลดังกล่าวยังมีบทบาทติดต่อประสานงานในเรื่องต่างๆ ให้กับ บ. โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) รวมทั้งการดำเนินการทางกฎหมายกับกระทรวงคมนาคมและการรถไฟแห่งประเทศไทย</p>	
		<p>(๒๓) การเข้ามาซื้อหุ้นของ บ. ยูไนเต็ท จาก บ. โฮปเวลล์ (ฮ่องกง) มีความน่าสงสัย และอาจมีมติ กฎหมาย การที่ บ. ยูไนเต็ท ซัคเซส ลิมิเต็ด ซึ่งเป็นผู้ซื้อหุ้น บ. โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จาก บ. โฮปเวลล์ (ฮ่องกง) มีประเด็นที่น่าสงสัย เนื่องจากไม่สามารถตรวจสอบแหล่งที่มาของเงินและเจ้าของหรือบุคคลที่แท้จริงได้ ควรที่จะต้องมีการตรวจสอบงบการเงินที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้ ตลอดจนการชำระเงินค่าหุ้นว่ามี การซื้อขายหุ้นกันจริงหรือไม่ และมีการบันทึกบัญชีตามหลักสากลหรือไม่ นอกจากนี้ อาจเป็นการเข้ามาซื้อหุ้นเพื่อรอผลคดีความ มิใช่การลงทุนที่แท้จริง ถือเป็นการแสวงหากำไรจากผลของคดีโดยมิได้ประกอบธุรกิจจริง และน่าจะเป็นการผิดกฎหมาย นอกจากนี้ หลังการเปลี่ยนแปลงผู้ถือหุ้นใหญ่มาเป็นบริษัทที่จดทะเบียนที่ประเทศมอริเชียส ไม่ปรากฏว่า บ. โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) ได้ประกอบธุรกิจใดๆ และไม่มีปรากฏว่ามีรายได้จากธุรกิจใดเลย โดยมีการระบุในงบการเงินประจำปีว่าบริษัทจะมีรายได้จากคดีการเรียกร้องเงินจากกระทรวงคมนาคมและการรถไฟแห่งประเทศไทยเท่านั้น อันเป็นการผิดปกตวิสัยของนิติบุคคลที่จะนำเงินลงทุน ๕๐๐ ล้านบาทจะพึงกระทำ อีกทั้งยังมีข้อสงสัยว่าบุคคลใดเป็นผู้จัดหาเงินและชำระเงินค่าใช้จ่ายต่างๆ รวมถึงค่าทนายความที่ดำเนินการตามกฎหมายของ บ. โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) สมควรที่หน่วยงานรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ในการสืบสวนสอบสวนทั้งหมด จะทำงานร่วมกัน เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริง</p>	- ไม่ปรากฏ
<p>๓.๒ ควรให้กระทรวง ทบวงกรม หรือหน่วยงานราชการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับกรณีโครงการโฮปเวลล์ทั้งหมด ตรวจสอบและทบทวนการดำเนินการของตนเองว่ามีข้อบกพร่องหรือผิดพลาดประการใดบ้าง และให้หน่วยงานดังกล่าวดำเนินการแก้ไขข้อบกพร่องหรือผิดพลาดนั้นโดยด่วนที่สุด</p>		<p>รายชื่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งปรากฏในรายงานคณะกรรมการไต่สวน พิจารณาข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องตามข้อ (๑) - (๒๓) ประกอบกับรายงานของคณะกรรมการไต่สวน ปรากฏรายชื่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้ (๑) สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี (๒) กระทรวงคมนาคม (๓) การรถไฟแห่งประเทศไทย (๔) กระทรวงพาณิชย์ (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า) (๕) สำนักงานศาลปกครอง (๖) สถาบันอนุญาโตตุลาการ (สำนักงานศาลยุติธรรม) (๗) สำนักงานอัยการสูงสุด (๘) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน</p>	

ประธาน : ชี้แจงต่อที่ประชุมว่า ตามเอกสารที่กองกฎหมาย สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม นำเสนอต่อที่ประชุมเห็นว่าคณะกรรมการไต่สวนฯ ได้พิจารณาศึกษากรณีดังกล่าวแบ่งออกเป็น ๕ ช่วง คือ ๑. ก่อนลงนามในสัญญา ๒. การลงนามในสัญญา ๓. การบอกเลิกสัญญา ๔. ขั้นตอนการพิจารณาของคณะอนุญาโตตุลาการ และ ๕. ขั้นตอนการพิจารณาของศาลปกครอง และจากการศึกษานำมาซึ่งข้อเสนอแนะใน ๓ ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง การแก้ไขพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. ๒๕๔๕ และการแก้ไขพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒

ประเด็นที่สอง การปรับปรุงการปฏิบัติงานของสำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรีในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการติดตามการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีของกระทรวงและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ประเด็นที่สาม การตรวจสอบข้อเท็จจริงโดยหน่วยงานภาครัฐที่มีอำนาจกับบริษัทโฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด บุคคลต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และพยานหลักฐานต่างๆ และดำเนินการตามกฎหมาย รวมถึงให้หน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการตรวจสอบและทบทวนว่าการดำเนินการมีข้อบกพร่องประการใด และให้ดำเนินการแก้ไขข้อบกพร่องนั้นโดยด่วน

ในเบื้องต้นขอให้ท่านพระพันธุฯ ให้ข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อประโยชน์ในการพิจารณาของที่ประชุม

นายพระพันธุฯ สาสิริรัฐวิภาค : ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๕ กระทรวงยุติธรรมได้ยกร่างพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. โดยไม่ได้กำหนดเรื่องอายุความไว้ในบทบัญญัติ เนื่องจากเห็นควรให้เป็นอำนาจในการใช้ดุลยพินิจของคณะอนุญาโตตุลาการตรวจสอบและวินิจฉัยว่าสัญญาที่นำมาสู่กระบวนการอนุญาโตตุลาการเป็นสัญญาทางแพ่งหรือสัญญาทางปกครอง ซึ่งหากเป็นสัญญาลักษณะใดย่อมต้องใช้อายุความตามที่กำหนดไว้ในกรณีนั้นๆ มาใช้บังคับ ดังนั้น จึงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องบัญญัติเรื่องอายุความไว้ในพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. ๒๕๔๕ นอกจากนี้เห็นว่า การปฏิบัติหน้าที่อนุญาโตตุลาการย่อมต้องมีการอบรมแนวทางการปฏิบัติงานหรือมีคู่มือในการปฏิบัติงานเพื่อเป็นมาตรฐานของการปฏิบัติงาน เมื่อมีกรณีโครงการโฮปเวลล์เกิดขึ้นทำให้เห็นปัญหาของการไม่มีบทบัญญัติเรื่องอายุความในพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. ๒๕๔๕ จึงจำเป็นต้องมีการปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติฯ ดังกล่าว รวมถึงการออกกฎ ระเบียบให้ครอบคลุมและชัดเจนยิ่งขึ้น ซึ่งเป็นข้อเสนอแนะประเด็นที่หนึ่ง ประเด็นที่สองการติดตามการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี โดยสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเป็นส่วนราชการเจ้าของเรื่อง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้รับข้อเสนอแนะเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขแนวทางปฏิบัติในเรื่องดังกล่าว และประเด็นที่สามจากการพิจารณาศึกษากรณีโครงการโฮปเวลล์นำเชื่อว่าตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๓ มีบุคลากรร่วมกันทุจริตการดำเนินงานในโครงการ โดยในประเด็นนี้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมได้ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงเรียบร้อยแล้ว ดังนั้น คงมีประเด็นตามข้อเสนอแนะประเด็นแรก การแก้ไขพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. ๒๕๔๕ และการแก้ไขพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ และประเด็นตามข้อเสนอที่สองการปรับปรุงการปฏิบัติงานของสำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรีในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการติดตามการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีของกระทรวงและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นประเด็นที่ต้องหารือในการประชุมครั้งนี้

ประธาน : นำเรียนแนวทางเพื่อใช้การพิจารณาข้อเสนอแนะของคณะกรรมการฯ ต่อที่ประชุม ดังนี้

ข้อ ๑. ให้ผู้เข้าร่วมประชุมพิจารณาข้อเสนอแนะของคณะกรรมการฯ ซึ่งประกอบด้วย ๓ ประเด็นข้างต้นว่า เห็นด้วยกับข้อเสนอดังกล่าว หรือไม่ อย่างไร

ข้อ ๒. กรณีคณะกรรมการฯ มีข้อเสนอแนะให้หน่วยงานต้องปฏิบัติในเรื่องใด ขอให้หน่วยงานนั้นๆ รายงานความเกี่ยวข้องหรือความคืบหน้าการดำเนินการให้ที่ประชุมทราบ

ข้อ ๓. ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องตรวจสอบและทบทวนการดำเนินการภายในหน่วยงานของตนว่า มีข้อบกพร่องผิดพลาดหรือไม่ประการใด ซึ่งแนวทางการพิจารณาข้อนี้เป็นกรณีที่ให้ทุกหน่วยงานพิจารณาดำเนินการ

ผู้แทนกระทรวงคมนาคม : ให้ข้อมูลต่อที่ประชุมว่า การดำเนินการตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการฯ ในประเด็นที่สาม การตรวจสอบข้อเท็จจริงโดยหน่วยงานภาครัฐที่มีอำนาจกับบริษัท โฮปเวลล์

(ประเทศไทย) บุคคลต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และพยานหลักฐานต่างๆ และดำเนินการตามกฎหมาย รวมถึงให้หน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการตรวจสอบและทบทวนว่าการดำเนินการมีข้อบกพร่องประการใด และให้ดำเนินการแก้ไขข้อบกพร่องนั้นโดยด่วน ปัจจุบันกระทรวงคมนาคมได้ส่งเรื่องทั้งหมดไปยังหน่วยงานที่มีหน้าที่ตรวจสอบและดำเนินคดี ได้แก่ กรมสอบสวนคดีพิเศษ สำนักงาน ปปง. สำนักงาน ป.ป.ช. สำนักงาน ป.ป.ท. สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน เพื่อดำเนินการต่อไป นอกจากนี้ ในส่วนของความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมได้มีหนังสือกราบเรียนนายกรัฐมนตรีขอแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ เมื่อวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๓

ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน : สอบถามที่ประชุมว่า ตามแนวทางที่ที่ประชุมกำหนดให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องตรวจสอบและทบทวนการดำเนินการภายในหน่วยงานของตนว่ามีข้อบกพร่องผิดพลาดหรือไม่ประการใด (ข้อเสนอแนะประเด็นที่สาม) เมื่อพิจารณาตามเอกสารการประชุมมีกรณีที่ระบุว่า การที่สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) ออกบัตรส่งเสริมให้บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) ดำเนินโครงการโฮปเวลล์ แต่มติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๓๓ อนุมัติให้บริษัท โฮปเวลล์ (ฮ่องกง) ได้รับการส่งเสริมการลงทุนเป็นการกระทำโดยชอบหรือไม่ ตามกรณีตรวจสอบแล้วปรากฏว่า สำนักงานฯ ได้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์ขั้นตอนที่กำหนดในขณะนั้นในการออกบัตรส่งเสริมการลงทุน ซึ่งตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการฯ เห็นควรให้ยกเลิกหรือเพิกถอนบัตรส่งเสริมการลงทุน ดังนั้น จะถือว่าสำนักงานฯ การกระทำโดยชอบด้วยกฎหมายแล้วหรือไม่ จึงมีข้อกังวลในถ้อยคำของคำว่าชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ และให้ข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่าสำนักงานฯ ได้นำเรื่องการยกเลิกหรือเพิกถอนบัตรส่งเสริมการลงทุนเสนอต่อคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนแล้ว แต่เนื่องจากขณะที่เสนอเรื่องอยู่ระหว่างรอคำวินิจฉัยของศาลปกครองสูงสุดว่าจะมีคำสั่งรับคำขอให้พิจารณาคดีใหม่หรือไม่ แต่ปัจจุบันศาลปกครองสูงสุดได้มีคำสั่งไม่รับคำขอพิจารณาคดีใหม่แล้ว

นายพีระพันธุ์ สาลีรัฐวิภาค : ชี้แจงต่อที่ประชุมว่า คำว่ากระทำโดยชอบหรือไม่ ไม่ได้หมายความว่า ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ แต่หมายความว่า การดำเนินการถูกต้องตามระเบียบหลักเกณฑ์หรือไม่ เนื่องจากกรณีนี้มีประเด็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการนำพระราชกฤษฎีกามาใช้ การตีความและความเข้าใจถูกต้องหรือไม่ และประเด็นตามมติคณะรัฐมนตรีที่อนุมัติให้บริษัท โฮปเวลล์ (ฮ่องกง) ได้รับการส่งเสริมการลงทุน มิใช่บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) นอกจากนี้ คณะกรรมการฯ ยังไม่ได้รับแจ้งข้อมูลว่า ในการขอออกบัตรส่งเสริมการลงทุนของบริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) มีการอ้างอิงถึงมติของบริษัท โฮปเวลล์ (ฮ่องกง) หรือไม่ ซึ่งบริษัททั้งสองต่างเป็นนิติบุคคลแยกจากกัน จึงทำให้ไม่สามารถทราบว่าการเสนอเรื่องเป็นไปโดยถูกต้องตามระเบียบหลักเกณฑ์ขั้นตอนหรือไม่

ประธาน : ชี้แจงต่อที่ประชุมว่า ตามที่ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) มีข้อห่วงกังวลและท่านพีระพันธุ์ได้ชี้แจงเพิ่มเติม จะเห็นได้ว่าการประชุมครั้งนี้นอกจากการพิจารณาทบทวนในขั้นตอนกระบวนการที่ได้ดำเนินการไปแล้วว่าเป็นไปตามกฎระเบียบต่างๆ หรือไม่ ยังมีประเด็นสำคัญที่จะต้องพิจารณาร่วมกัน คือ การป้องกันเพื่อไม่ให้มีการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายในลักษณะเช่นเดียวกันนี้อีก

ผู้แทนกระทรวงพาณิชย์ : สอบถามที่ประชุมว่า ขอทราบประเด็นการพิจารณาทบทวนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงพาณิชย์ในการประชุมครั้งนี้

ประธาน : ชี้แจงต่อที่ประชุมว่า เนื่องจากในการประชุมครั้งนี้มีข้อพิจารณาซึ่งเป็นข้อเสนอแนะของคณะกรรมการฯ กรณีโครงการโฮปเวลล์ ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกหน่วยงานได้ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงและการดำเนินการตามระเบียบหลักเกณฑ์ตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการฯ ก่อนหน้านี้นี้มาหลายครั้งแล้ว ในการประชุมครั้งนี้จึงมีแนวทางตามที่ได้นำเรียนว่า

๑. ขอให้ผู้เข้าร่วมประชุมพิจารณาข้อเสนอแนะของคณะกรรมการฯ ซึ่งประกอบด้วย ๓ ประเด็นสำคัญว่า เห็นด้วยกับข้อเสนอดังกล่าว หรือไม่ อย่างไร

๒. กรณีคณะกรรมการฯ มีข้อเสนอแนะให้หน่วยงานต้องปฏิบัติในเรื่องใด ขอให้หน่วยงานนั้นๆ รายงานความเกี่ยวข้องหรือความคืบหน้าการดำเนินการให้ทราบ

๓. ขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องตรวจสอบและทบทวนการดำเนินการภายในหน่วยงานของตนว่ามีข้อบกพร่องผิดพลาดหรือไม่ประการใด หากได้ดำเนินการตรวจสอบแล้วและปัจจุบันไม่ปรากฏว่ามีข้อเท็จจริงใดเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงไปขอให้หน่วยงานยืนยันข้อมูลดังกล่าว

นายพีระพันธุ์ สาลีรัฐวิภาค : ชี้แจงเพิ่มเติมว่า ตามที่กระทรวงพาณิชย์ได้ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงข้อกฎหมายตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการชุดต่างๆ ที่ผ่านก่อนหน้านี้ จำนวน ๓ คณะนั้น คณะกรรมการมีความเห็นตรงกันว่า การจดทะเบียนบริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) น่าจะเป็นไปโดยไม่ชอบ ซึ่งกระทรวงพาณิชย์ได้ชี้แจงว่า ได้ดำเนินการตรวจสอบข้อมูลดังกล่าวแล้วเป็นไปโดยถูกต้อง แต่ไม่ได้อธิบายถึงความถูกต้องดังกล่าวว่าเป็นอย่างไร จึงขอให้กระทรวงพาณิชย์รับไปดำเนินการเพิ่มเติม

ผู้แทนกระทรวงพาณิชย์ : รับประเด็นข้อสังเกตจากท่านพีระพันธุ์เพื่อดำเนินการต่อไป

ผู้แทนการรถไฟแห่งประเทศไทย : ชี้แจงต่อประชุมว่า ตามประเด็นที่ ๑๓ ของตารางสรุปรายงานการพิจารณาศึกษาฯ ที่กล่าวว่า “การรถไฟแห่งประเทศไทยลงนามในสัญญาสัมปทาน โดยมติ ครม. วันที่ ๒๐ มิ.ย. ๓๓ ไม่ได้ให้อำนาจ” นั้น เมื่อตรวจสอบจากเอกสารซึ่งอยู่ในความครอบครองของการรถไฟแห่งประเทศไทยแล้ว ขอยืนยันว่ามีเพียงมติที่ประชุมคณะกรรมการการรถไฟแห่งประเทศไทย ครั้งที่ ๑๔/๒๕๓๓ เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๓๓ ระเบียบวาระที่ ๑๓ ในข้อที่ ๒ เท่านั้น ที่ระบุว่า “อนุมัติให้การรถไฟฯ มีอำนาจดำเนินการและลงนามในสัญญาสัมปทาน ที่กรมอัยการตรวจแก้ไขแล้ว ร่วมกับกระทรวงคมนาคม ในฐานะผู้แทนฝ่ายรัฐบาล” โดยในส่วนมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๓๓ มิได้เห็นชอบให้การรถไฟฯ มีอำนาจลงนามในฐานะคู่สัญญาฝ่ายรัฐร่วมกับกระทรวงคมนาคมแต่อย่างใด

นายพีระพันธุ์ สาลีรัฐวิภาค : ชี้แจงเพิ่มเติมว่า ในการเสนอเรื่องของกระทรวงคมนาคมต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบโครงการโฮปเวลล์เมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๓๒ และคณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติ จึงมีความเข้าใจว่าโครงการดังกล่าวกระทรวงคมนาคมเป็นเจ้าของเรื่อง จนเมื่อทราบว่าคณะรัฐมนตรีมีมติให้กระทรวงคมนาคมเป็นผู้ลงนามแทนรัฐบาล เมื่อมีการลงนามแทนรัฐบาลจึงหมายความว่าโครงการดังกล่าวเป็นของรัฐบาล ดังนั้น การเสนอคณะรัฐมนตรีดังกล่าวจึงเป็นการเสนอเรื่องเพื่อขออนุมัติให้กระทรวงคมนาคมเป็นผู้ลงนามแทนรัฐบาล เมื่อคู่สัญญาของรัฐที่คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ คือ บริษัท โฮปเวลล์ (ฮ่องกง) แต่ข้อเท็จจริงกลับมีการทำสัญญาโดยมีบริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) เป็นคู่สัญญา ซึ่งในประเด็นนี้สำนักงานอัยการได้มีข้อสังเกตไว้และในส่วนของผู้มีอำนาจลงนามแทนรัฐบาล เมื่อคณะรัฐมนตรีมีมติให้ความเห็นชอบให้กระทรวงคมนาคมเป็นคู่สัญญาแทนรัฐบาล แต่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าการรถไฟแห่งประเทศไทยได้ลงนามเป็นคู่สัญญาพร้อมกับกระทรวงคมนาคม โดยที่ไม่มีมติคณะรัฐมนตรีให้กระทำการดังกล่าวได้ ซึ่งหากพิจารณาในส่วนของสัญญานั้น สัญญาดังกล่าวยอมไม่ชอบ

ประธาน : ชี้แจงต่อที่ประชุมเพิ่มเติมว่า ตามที่ได้กำหนดแนวทางเพื่อพิจารณาไว้ในเบื้องต้น กรณีที่ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องตรวจสอบและทบทวนการดำเนินการภายในหน่วยงานของตนว่ามีข้อบกพร่องผิดพลาดหรือไม่ประการใด เป็นดุลยพินิจของแต่ละหน่วยงานที่จะแจ้งผลการตรวจสอบว่าที่ผ่านมาว่าผลเป็นเช่นใด ซึ่งอาจมีหน่วยงานอื่นเข้าไปดำเนินการตรวจสอบอีกครั้ง และหากหน่วยงานได้ดำเนินการตรวจสอบแล้วพบว่า ที่ผ่านมาไม่ได้ดำเนินเป็นไปตามระเบียบหลักเกณฑ์และส่งผลให้การกระทำนั้นเป็นโมฆะแล้วจะทำให้สามารถตัดประเด็นปัญหาบางประเด็นออกได้และนำมาสู่การพิจารณาที่ชัดเจนยิ่งขึ้น

ผู้แทนสำนักงานศาลยุติธรรม : ชี้แจงต่อที่ประชุมว่า เนื่องจากสถาบันอนุญาโตตุลาการ อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของสำนักงานศาลยุติธรรม เพื่อความชัดเจนสำนักงานศาลยุติธรรมจะได้ให้สถาบัน อนุญาโตตุลาการมีหนังสือแจ้งความเห็นตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการฯ กลับมายังฝ่ายเลขานุการอีกครั้ง

นายพีระพันธุ์ สาลีรัฐวิภาค : ชี้แจงต่อที่ประชุมว่า ตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการฯ ที่เห็นควรให้แต่ละหน่วยงานตรวจสอบและทบทวนการดำเนินการภายในหน่วยงานของตนว่ามีข้อบกพร่องผิดพลาด หรือไม่ประการใดนั้น คณะกรรมการฯ มิได้มีวัตถุประสงค์เพื่อไล่บี้ดำเนินคดีกับหน่วยงานใด แต่ในทางกลับกัน เมื่อทราบข้อเท็จจริงแล้วไม่มีการดำเนินการใดๆ จะถือเป็นการกระทำความผิดขึ้นได้ และชี้แจงเพิ่มเติมว่า ในกระบวนการพิจารณาของอนุญาโตตุลาการในทางปฏิบัติจะต้องมีการกำหนดประเด็นข้อพิพาทเช่นเดียวกับการพิจารณาคดีแพ่ง มีการนำสืบตามพยานหลักฐานต่างๆ โดยฝ่ายเสนอข้อพิพาท มีการโต้แย้งจากฝ่าย ที่ถูกกล่าวหา แต่เนื่องจากวิธีปฏิบัติดังกล่าวมิได้บัญญัติไว้โดยละเอียดในพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. ๒๕๔๕ ซึ่งได้เคยเสนอให้ดำเนินการจัดทำคู่มือการพิจารณาคดีอนุญาโตตุลาการ หรือจัดให้มีการอบรม ผู้ทำหน้าที่อนุญาโตตุลาการก่อนการปฏิบัติงาน เมื่อไม่มีการดำเนินการตามข้อเสนอจึงนำมาสู่ปัญหาในทางปฏิบัติ โดยเฉพาะในคดีของโครงการโฮปเวลล์นี้เป็นการกำหนดประเด็นข้อพิพาทไม่ครบถ้วน ซึ่งคดีนี้ได้แย้งประเด็นที่หนึ่ง เรื่องอายุความ ประเด็นที่สอง ต้องจ่ายค่าเสียหายหรือไม่ เพราะฉะนั้นต้องจ่ายหรือไม่ต้องจ่ายจะต้องกำหนดจำนวน ด้วยว่าต้องจ่ายเท่าไร แต่คดีนี้คณะอนุญาโตตุลาการกำหนดแค่เรื่องอายุความกับต้องจ่ายค่าเสียหายหรือไม่ แต่ไม่กำหนดประเด็นจำนวนที่ต้องจ่าย เมื่อไม่ได้กำหนดประเด็นนี้จึงไม่ได้พิจารณาเรื่องจำนวนที่ต้องจ่าย แต่คณะอนุญาโตตุลาการเป็นผู้ชี้เองว่า ต้องจ่ายจำนวนเท่าพันล้านบาท โดยฝ่ายเสนอข้อพิพาทไม่ได้นำสืบและ ฝ่ายถูกกล่าวหาไม่ได้โต้แย้งแต่อย่างใด ต่อมาเมื่อฝ่ายเสนอข้อพิพาทได้อาศัยสิทธิให้คู่สัญญากลับคืนสู่ฐานะเดิม มาเรียกเงินคืน ซึ่งมีเงินอยู่ ๒ จำนวน จำนวนที่หนึ่งคือ เงินล่วงหน้า เงินประกันเงิน ซึ่งมีหลักฐานแสดงจำนวน สองพันกว่าล้าน ส่วนเงินอีกจำนวน คือ เงินที่มีปัญหาเพราะเป็นเงินที่ใช้ไปในโครงการ เมื่อกลับคืนสู่ฐานะเดิม ซึ่งต้องมีการระงับการพิสูจน์ว่าใช้เท่าไร เพื่อที่จะได้ใช้สิทธิโต้แย้งว่าถูกต้องหรือไม่ ปรากฏว่าฝ่ายเสนอข้อพิพาท นำเสนอใบเสร็จรับเงินจำนวนสองร้อยกว่าล้านเป็นใบเสร็จประมาณหมื่นกว่าล้านบาท เมื่อไม่ได้กำหนดประเด็นนี้ไว้ และไม่ได้มีการพิสูจน์ในประเด็นนี้ในชั้นการพิจารณาของคณะอนุญาโตตุลาการ เมื่อคดีมาสู่ศาลปกครองกลาง ศาลปกครองกลางวินิจฉัยแล้วเห็นว่า คดีขาดอายุความ คณะอนุญาโตตุลาการไม่มีอำนาจชี้ขาดประเด็นข้อพิพาท ดังนั้น ประเด็นของจำนวนเงินที่ต้องชดใช้จึงไม่ได้หยิบยกมาพิจารณา หลังจากนั้นมีการอุทธรณ์ไปยังศาลปกครองสูงสุด ว่าคดีขาดอายุความหรือไม่ ศาลปกครองสูงสุดพิพากษาว่าคดีไม่ขาดอายุความและพิพากษาว่าให้รัฐจ่ายเงิน จำนวนดังกล่าว จึงเห็นว่าเมื่อศาลปกครองสูงสุดพิพากษาว่าคดีไม่ขาดอายุความต้องส่งสำนวนคืนให้ศาลปกครองกลาง พิจารณาคดี แต่ปรากฏว่าคดีนี้ศาลปกครองสูงสุดมิได้ส่งสำนวนกลับไปศาลปกครองกลางให้พิจารณาใหม่เพื่อคู่กรณี จะได้ใช้สิทธิโต้แย้งประเด็นพิพาท เมื่อมิได้ดำเนินการดังกล่าวจึงขัดต่อหลักนิติธรรม นอกจากนี้ ภายในการรถไฟ แห่งประเทศไทยได้ดำเนินการตรวจสอบใบเสร็จทั้งหมดปรากฏว่า มีใบเสร็จที่เข้าเงื่อนไขในการชดใช้ได้จำนวนเพียง ๑,๗๓๒ ล้านบาท เท่านั้น จากจำนวนที่ฝ่ายผู้เสนอข้อพิพาทกล่าวอ้างจำนวนสองหมื่นกว่าล้านบาท ดังนั้น จึงเป็น เหตุผลให้ต้องปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. ๒๕๔๕ ต่อไป

ผู้แทนสำนักงานศาลยุติธรรม : ชี้แจงต่อที่ประชุมว่า ในการประชุมครั้งนี้ผู้แทนสำนักงาน ศาลยุติธรรมไม่สามารถยืนยันข้อเท็จจริงในที่ประชุมได้ แต่จะได้แจ้งต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการทำหนังสือยืนยัน ข้อเท็จจริงในภายหลัง และให้ความเห็นว่าพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. ๒๕๔๕ ไม่ได้บัญญัติเรื่อง การชี้สองสถาน การกำหนดประเด็นพิพาท และภาระการพิสูจน์ของคู่ความไว้โดยชัดเจน ซึ่งสอดคล้องตามที่ ท่านพีระพันธุ์ชี้แจงต่อที่ประชุมไปแล้ว อย่างไรก็ตามพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. ๒๕๔๕ กำหนดให้นำ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งว่าด้วยพยานหลักฐานมาใช้โดยอนุโลม ซึ่งหากจะมีการปรับปรุงแก้ไข พระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. ๒๕๔๕ อาจตัดคำว่าพยานหลักฐานออก โดยสามารถนำประมวลกฎหมาย

วิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้ในการกำหนดประเด็นข้อพิพาท นอกจากนี้ในกระบวนการพิจารณาได้มีการออกข้อบังคับสำนักงานศาลยุติธรรม ว่าด้วยอนุญาโตตุลาการ สถาบันอนุญาโตตุลาการ ซึ่งได้กำหนดกระบวนการพิจารณาของอนุญาโตตุลาการไว้ในข้อ ๒๘ กำหนดว่า ให้ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการคนสุดท้ายให้คณะอนุญาโตตุลาการหารือกับคู่พิพาท เพื่อกำหนดกรอบระยะเวลาเบื้องต้นในการดำเนินกระบวนการพิจารณาจนแล้วเสร็จ อันมีกำหนดไม่เกิน ๑๘๐ วัน แล้วเสนอให้สถาบันเห็นชอบ ซึ่งข้อบังคับดังกล่าวนี้ยังขาดความชัดเจนแต่อย่างไรก็ตามเป็นการกำหนดข้อบังคับเพื่อนำไปสู่การกำหนดให้คณะอนุญาโตตุลาการจะต้องกำหนดประเด็นข้อพิพาท คำให้การ การสืบพยานทุกครั้ง ซึ่งจะเป็นส่วนที่สามารถอธิบายได้ว่าในทุกๆ คดีจะมีการชี้สองสถาน การกำหนดประเด็นข้อพิพาท การกำหนดภาระการพิสูจน์ และอย่างไรก็ดีหากคู่ความไม่เห็นด้วยกับการกำหนดประเด็นข้อพิพาท พระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. ๒๕๔๕ ได้กำหนดให้คู่ความสามารถคัดค้านได้ และกำหนดไว้ในข้อกำหนดดังกล่าวเช่นกัน แต่หากเห็นว่าเป็นเพื่อความชัดเจนในการกำหนดประเด็นข้อพิพาทให้ครบถ้วนก็อาจแก้ไขกฎหมายอนุญาโตตุลาการให้มีการกำหนดประเด็นข้อพิพาทเช่นเดียวกับกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคที่กำหนดให้ต้องมีการกำหนดประเด็นข้อพิพาทและภาระการพิสูจน์ให้ครบถ้วน รวมทั้งกำหนดวิธีการคัดค้านถึงแม้ว่าจะได้มีการดำเนินกระบวนการพิจารณาไปแล้วแต่คู่ความเห็นว่ายังมีการกำหนดประเด็นข้อพิพาทไม่ครบถ้วนก็สามารถยื่นคำร้องดังกล่าวได้ ซึ่งจะทำให้กฎหมายอนุญาโตตุลาการมีความยืดหยุ่นมากยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับกระบวนการอนุญาโตตุลาการ

ในส่วนของการแก้ไขอายุความเห็นว่าเป็นตามพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. ๒๕๔๕ มีบทบัญญัติที่เกี่ยวกับอายุความ ๒ มาตรา ได้แก่ มาตรา ๔๐ และมาตรา ๔๒ ซึ่งเป็นอายุความเกี่ยวกับการฟ้องคดีเกี่ยวกับการบังคับตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ และสอดคล้องกับการพิจารณาของศาลที่จะต้องพิจารณาในกฎหมายสารบัญญัติของเรื่องที่พิจารณา เช่น ถ้าเรื่องพิจารณาเกี่ยวกับกฎหมายแพ่งจะต้องพิจารณาอายุความตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ว่ากำหนดอายุความไว้อย่างไร ซึ่งในกรณีนี้จากรายงานการศึกษาของคณะกรรมการฯ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับอายุความทางปกครอง ดังนั้น อาจแก้ไขกฎหมายวิธีพิจารณาคดีปกครองให้ชัดเจนอาจจะดีกว่า นอกจากนี้กฎหมายต่างประเทศในเรื่องของอนุญาโตตุลาการส่วนมากจะไม่มีกำหนดอายุความไว้ สำหรับในส่วนของการกำหนดประเด็นข้อพิพาทในการพิจารณาคดีแพ่งถ้าศาลเห็นว่าคดีไม่มีความยุ่งยากซับซ้อนศาลก็ชอบที่จะชี้สองสถานก็ได้ ซึ่งกรณีของอนุญาโตตุลาการก็เช่นกันโดยหลักการแล้วอาจจะไม่ชี้สองสถานก็ได้ แต่ถ้าเห็นว่าจะต้องมีการชี้สองสถานในทุกกรณีอาจต้องแก้ไขในตัวพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการก็ได้ และอาจแก้ไขเฉพาะว่าถ้าเป็นในกรณีของสัญญาทางปกครองจะต้องกำหนดประเด็นข้อพิพาทเกี่ยวกับจำนวนค่าเสียหายด้วยก็จะทำให้มีความชัดเจนมากขึ้น

ประธาน : ชี้แจงต่อที่ประชุมว่า ตามที่ผู้แทนสำนักงานศาลยุติธรรมกล่าวมาปรากฏว่า ในแนวทางการพิจารณา ข้อ ๑. ว่า ขอให้ผู้เข้าร่วมประชุมพิจารณาข้อเสนอแนะของคณะกรรมการฯ และเห็นด้วยกับข้อเสนอดังกล่าว หรือไม่ อย่างไร ซึ่งในกรณีนี้ผู้แทนหน่วยงานเห็นตรงกับคณะกรรมการฯ ว่ามีประเด็นที่เป็นปัญหาตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการฯ ในส่วนการดำเนินการในขั้นตอนต่อไปซึ่งอาจจะแก้ไขกฎหมายหรือจะแก้ไขปัญหายังไรเป็นอีกขั้นตอนหนึ่ง ซึ่งหากกรณีจะต้องมีการแก้ไขกฎหมายจะต้องมีการดำเนินการอยู่หลายขั้นตอน ซึ่งถ้าคณะรัฐมนตรีเห็นชอบหลักการก็จะส่งกลับให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการต่อไป ดำเนินการยกร่างดำเนินการรับฟังความคิดเห็นตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย อีกครั้งหนึ่ง เพราะฉะนั้นอาจจะไม่ต้องกังวลว่าจะแก้ไขอย่างไร ดังนั้น ในขั้นนี้อาจสรุปได้ว่าสำนักงานศาลยุติธรรมเห็นตรงกันว่ากรณีดังกล่าวเป็นปัญหาแต่จะปรับปรุงแก้ไขกฎหมายอย่างไรขอให้ทางสำนักงานศาลยุติธรรมรับไปพิจารณาศึกษาอีกครั้งหนึ่งน่าจะเหมาะสมกว่า อย่างไรก็ตามก็กระทรวงยุติธรรมและสำนักงานศาลยุติธรรมน่าจะต้องร่วมมือกันในการดำเนินการเกี่ยวกับพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ หรืออาจจะดำเนินการเช่นเดียวกับสำนักงานศาลปกครองที่ทำเป็นหนังสือแจ้งให้กระทรวงยุติธรรมทราบในกรณีที่ผู้เข้าร่วมประชุมเห็นว่าส่วนที่เกี่ยวข้องกับ

หน่วยงานของท่านจำเป็นต้องชี้แจงเป็นหนังสือ ดังนั้น กระทรวงยุติธรรมก็จะได้มีหนังสือชี้แจงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีว่าได้มีการจัดการประชุมในเรื่องดังกล่าวแล้ว และอยู่ระหว่างรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป และขอขยายระยะเวลาดำเนินการออกไปอีก ๓๐ วันเพื่อดำเนินการดังกล่าว

ผู้แทนสำนักงานศาลยุติธรรม : ชี้แจงต่อที่ประชุมว่า เนื่องจากมีบางประเด็นที่จะต้องดำเนินการตรวจสอบ จึงขอส่งความเห็นเป็นหนังสืออีกครั้ง

ประธาน : สรุปผลการพิจารณาตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการฯ ประเด็นที่สาม การตรวจสอบข้อเท็จจริงโดยหน่วยงานภาครัฐที่มีอำนาจกับบริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด บุคคลต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และพยานหลักฐานต่างๆ และดำเนินการตามกฎหมาย รวมถึงให้หน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการตรวจสอบและทบทวนว่าการดำเนินการมีข้อบกพร่องประการใด และให้ดำเนินการแก้ไขข้อบกพร่องนั้นโดยด่วน ผู้แทนหน่วยงานทุกท่านเห็นว่า ข้อเสนอแนะดังกล่าวเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ จึงขออนุญาตดำเนินการตรวจสอบอีกครั้งก่อนเพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบกับการดำเนินงานและเพื่อป้องกันมิให้เกิดกรณีในลักษณะเช่นนี้อีก จากนั้นจะมีหนังสือแจ้งกระทรวงยุติธรรมต่อไป และขอให้ที่ประชุมร่วมพิจารณาประเด็นที่สอง การปรับปรุงการปฏิบัติงานของสำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรีในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการติดตามการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีของกระทรวงและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ผู้แทนสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี : ชี้แจงต่อที่ประชุมว่า ในส่วนข้อเสนอแนะประเด็นที่สอง ที่เกี่ยวข้องกับสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี จะประกอบไปด้วย ๒ ส่วน ได้แก่ ส่วนแรกเรื่องการติดตามการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี และส่วนที่สองเกี่ยวกับการหารือมติคณะรัฐมนตรี ส่วนแรก การติดตามการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีมีอำนาจหน้าที่ในการติดตามผลการดำเนินงานตามมติคณะรัฐมนตรีอยู่แล้ว ซึ่งกำหนดไว้ในกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี โดยได้กำหนดให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีมีหน้าที่ในการติดตามการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องและได้มีการออกพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมต่อคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ และระเบียบว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ ซึ่งในระเบียบฯ ดังกล่าวได้กำหนดว่า ถ้าคณะรัฐมนตรีมีมติในเรื่องใดและให้รายงานผลการดำเนินการต่อคณะรัฐมนตรี หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องส่งรายงานภายในระยะเวลาตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด โดยถ้ามติคณะรัฐมนตรีกำหนดให้ส่วนราชการรายงานผลการดำเนินการ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจะมีการติดตามผลการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีตามที่กำหนดไว้ในระเบียบฯ ดังกล่าว

นายพิรพันธุ์ สาสีรัฐวิภาค : ชี้แจงต่อที่ประชุมว่า ที่มาของประเด็นนี้สืบเนื่องมาจากคณะรัฐมนตรีมีมติให้กระทรวงคมนาคมไปทำโครงการนี้ในนามของรัฐบาล และมีมติเห็นชอบเฉพาะทางรถไฟเพียงอย่างเดียว สามเส้นทางจำนวน ๑๓.๕ กิโลเมตร ปรากฏว่าหลังจากที่กระทรวงคมนาคมรับมติคณะรัฐมนตรีไปดำเนินการ คณะกรรมการที่กระทรวงคมนาคมตั้งขึ้นไปกำหนดเส้นทางเพิ่มเองโดยไม่นำเข้าคณะรัฐมนตรีพิจารณา จากที่ได้รับอนุมัติให้ทำทางรถไฟระดับสามเส้นทาง ๑๓.๕ กิโลเมตร กลายเป็นไปดำเนินการทำทางรถไฟระดับทางชุมชนและทางยกระดับ(ทางด่วน) ด้วย โดยที่ไม่มีมติคณะรัฐมนตรีให้ดำเนินการ และเพิ่มเส้นทางจากสามเส้นทาง เป็นสี่เส้นทาง ระยะทางจาก ๑๓.๕ กิโลเมตร เป็นประมาณ ๒๓ กิโลเมตร เพิ่มไปอีกประมาณเกือบ ๑๐ กิโลเมตร สูดท้ายบริษัท โฮปเวลล์ (ฮ่องกง) ที่ยื่นข้อเสนอจากสี่เส้นทางดำเนินการเป็นเจ็ดเส้นทางจากระยะทางจาก ๒๓ กิโลเมตร เป็น ๗๖ กว่ากิโลเมตร เพราะฉะนั้นตามสัญญาที่ได้ลงนามไปจึงเป็นสัญญาที่ไม่มีมติคณะรัฐมนตรีรองรับ ซึ่งสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีที่เข้าร่วมประชุมกับคณะกรรมการฯ ชี้แจงว่าไม่สามารถดำเนินการได้ ถ้ากระทรวงคมนาคมจะไปดำเนินการดังกล่าวต้องนำเข้าคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาก่อน เพราะฉะนั้นจะต้องมีการประสานงานว่า ถ้าหน่วยงานจะเปลี่ยนมติคณะรัฐมนตรีหน่วยงานจะต้องเสนอเรื่องให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาอีกครั้ง ซึ่งความเป็นจริง

ถึงปัจจุบันไม่มีการติดตามรายละเอียดในลักษณะนี้ จึงขอให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีดำเนินการวางมาตรการหรือหลักเกณฑ์ปฏิบัติ หากกรณีที่ต้องดำเนินการโดยเป็นการเปลี่ยนแปลงมติคณะรัฐมนตรีต้องส่งเรื่องกลับเข้ามาให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาใหม่อีกครั้ง ซึ่งการวางมาตรการจะมีลักษณะเช่นใดขอให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีพิจารณา

ประธาน : ชี้แจงต่อที่ประชุมว่า ผู้แทนสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีชี้แจงว่า พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมต่อคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ และระเบียบว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ ได้กำหนดแนวทาง รูปแบบ ระเบียบ ติดตามการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีไว้แล้ว อย่างไรก็ตามเห็นว่า สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีอาจยังคงต้องให้มีการทบทวนในขั้นตอนกระบวนการติดตามเพื่อป้องกันมิให้เกิดปัญหาในลักษณะเช่นนี้เพิ่มเติมหรือไม่

ผู้แทนสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี : ชี้แจงต่อที่ประชุมว่า สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้กำหนดแนวทางปฏิบัติในการหารือมติคณะรัฐมนตรี โดยได้มีหนังสือเวียนแจ้งแนวทางปฏิบัติให้ทุกส่วนราชการได้ทราบ และถือปฏิบัติในเรื่องดังกล่าวและได้มีการปรับปรุงให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันมาโดยตลอด ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๓๐ โดยสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งเวียนตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีด่วนที่สุด ที่ นร ๐๒๐๕/ว ๔๓ ลงวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๓๐ และหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๖/ว ๓๙ ลงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๑ และปัจจุบันได้มีการปรับปรุงให้สอดคล้องกับปัจจุบันตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๖๑๕ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๐

ประธาน : ชี้แจงต่อที่ประชุมว่า ตามที่ผู้แทนสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีชี้แจง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องแล้ว อย่างไรก็ตามขอสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีพิจารณาข้อบกพร่องในกรณีที่เกิดขึ้นตามข้อเท็จจริงนี้อีกครั้ง

นายพีรพันธุ์ สาลีรัฐวิภาค : ชี้แจงต่อที่ประชุมว่า กรณีข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นไม่ได้เกิดจากการไม่มีกฎหรือระเบียบบังคับแต่เนื่องจากปัญหาที่เกิดขึ้นเกิดจากการติดตามการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีในทางปฏิบัติว่าควรต้องดำเนินการอย่างไร ซึ่งตามหนังสือเวียนของสำนักงานคณะรัฐมนตรีลงวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๓๐ เป็นกรณีที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องว่าในกรณีที่มีข้อสงสัยเกี่ยวกับมติคณะรัฐมนตรีแล้วจะต้องดำเนินการอย่างไร สุดท้ายจึงให้มาถามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเนื่องจากเป็นเจ้าของหนังสือและหนังสือเวียนต่อมาในปี ๒๕๓๙ ก็เขียนในลักษณะเดียวกัน แต่ปัญหาในกรณีนี้ที่เกิดขึ้นเนื่องจากผู้ที่เกี่ยวข้องไม่ได้ดำเนินการตามระเบียบโดยการส่งเรื่องกลับมาที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อสอบถามรายละเอียด แต่กลับแปลความเสียเอง ดังนั้นเพื่อเป็นการแก้ไขข้อบกพร่องดังกล่าวจึงต้องพิจารณาว่าหากผู้ที่เกี่ยวข้องไม่ดำเนินการตามหนังสือเวียนของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ควรจะมีมาตรการลงโทษหรือไม่ อย่างไร

ประธาน : สอบถามผู้แทนสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีว่า สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีประสงค์จะยืนยันว่าได้มีการกำหนดระเบียบแล้ว หรือประสงค์จะนำความเห็นดังกล่าวกลับไปพิจารณาทั้งข้อกฎหมายและข้อเท็จจริงอีกครั้ง

ผู้แทนสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี : นำเรียนต่อที่ประชุมว่า สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอยืนยันว่า สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการติดตามผลการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี และมีแนวทางปฏิบัติในการหารือมติคณะรัฐมนตรีที่ชัดเจนครบถ้วนอยู่แล้ว จึงขอให้ส่วนราชการต่างๆ ปฏิบัติตามแนวทางปฏิบัติในการหารือมติคณะรัฐมนตรี ตามหนังสือเวียนดังกล่าวและตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

นายพีรพันธุ์ สาลีรัฐวิภาค : ชี้แจงเพิ่มเติมว่า สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีอาจออกหนังสือแจ้งว่า หากหน่วยงานใดมีข้อสงสัยเกี่ยวกับมติคณะรัฐมนตรีให้สอบถามสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ประธาน : นำเรียนต่อที่ประชุมว่า ตามที่ท่านพระพันธุ์เห็นว่า หากสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเห็นว่าสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ดำเนินการแล้วตามประเด็นข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ ประเด็นนี้จึงสามารถยุติในการประชุมครั้งนี้ได้ โดยเป็นการยืนยันตามหนังสือเวียนของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๖๑๕ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๐

ผู้แทนสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี : ชี้แจงต่อที่ประชุมว่า หนังสือเวียนตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๖๑๕ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการหารือมติคณะรัฐมนตรีได้ระบุไว้ชัดเจนแล้วว่า “กรณีที่หน่วยงานต่างๆ มีปัญหาหรือข้อสงสัยในเนื้อหาสาระของมติคณะรัฐมนตรีให้หารือมติคณะรัฐมนตรีไปยังกระทรวงเจ้าสังกัดหรือกระทรวงที่กำกับดูแลหน่วยงานของตนให้ได้ช้อยู่ก่อน หากยังไม่ได้ช้อยู่หรือกระทรวงยังมีข้อสงสัย จึงให้กระทรวงหารือไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีโดยตรง โดยให้รัฐมนตรีหรือหัวหน้าหน่วยงานนั้นเป็นผู้ลงนามในหนังสือหารือมติคณะรัฐมนตรี”

ประธาน : นำเรียนต่อที่ประชุมว่า ที่ประชุมขอรับหนังสือเวียนของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๖๑๕ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ ไว้ว่าหนังสือฉบับดังกล่าวเป็นการดำเนินการตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการฯ ซึ่งจะสามารถนำไปสู่การลดจำนวนปัญหาที่เกิดขึ้นได้ อย่างไรก็ตามในการทบทวนปรับปรุงแนวทางดังกล่าวขอให้ทางสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีพิจารณาดำเนินการเป็นระยะๆ เนื่องจากเดิมมีการปรับปรุงปี พ.ศ. ๒๕๔๑ หลังจากนั้นมาปรับปรุงปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งมีระยะเวลาที่นานเกินไปและมีประเด็นเพิ่มเติมว่าหากไม่มีการสอบถามหรือฝ่าฝืนไม่ดำเนินการหนังสือเวียนก็อาจจะต้องมีการกำหนดบทลงโทษไว้

นายพิรพันธุ์ สาสิรัฐวิภาค : นำเรียนต่อที่ประชุมว่า แนวทางตามหนังสือเวียนของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ดีกว่าแนวทางในปี พ.ศ. ๒๕๓๙ มาก แต่ควรปรับปรุงข้อความตอนสุดท้ายที่แจ้งว่า “หน่วยงานของรัฐที่อยู่ในสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี หรือหน่วยงานของรัฐที่ไม่อยู่ในสังกัดหรือกำกับของกระทรวงใด หากประสงค์...” เปลี่ยนเป็น “หากมีปัญหาหรือมีข้อสงสัย” ได้หรือไม่ เนื่องจากหน่วยงานนั้นอาจไม่ประสงค์ที่จะสอบถาม

ประธาน : ขอให้ที่ประชุมร่วมพิจารณาข้อเสนอแนะของคณะกรรมการฯ ประเด็นที่หนึ่งในส่วนของสำนักงานศาลปกครองเกี่ยวกับการแก้ไขพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งสำนักงานศาลปกครองได้มีหนังสือแจ้งมายังกระทรวงยุติธรรมเกี่ยวกับความเห็นในเรื่องนี้เบื้องต้นแล้วขอเชิญผู้แทนสำนักงานศาลปกครองชี้แจง

ผู้แทนสำนักงานศาลปกครอง : ชี้แจงต่อที่ประชุมว่า ในเบื้องต้นตามหลักการต้องยืนยันตามหนังสือที่แจ้งต่อสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีและกระทรวงยุติธรรม โดยในเรื่องแรกเกี่ยวข้องกับระยะเวลาในการฟ้องคดี เมื่อมีการแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับวิธีพิจารณาคดีปกครองเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้มีการแก้ไขอายุความจากหนึ่งปีเปลี่ยนเป็นห้าปีในกรณีของสัญญาทางปกครอง โดยการปรับปรุงแก้ไขดังกล่าวศาลปกครองไม่ทราบเรื่องเนื่องจากเจตนารมณ์ของระยะเวลาการฟ้องคดี ในกรณีเกี่ยวกับสัญญาทางปกครองนั้นเนื่องจากเป็นสัญญาที่มีผลกระทบต่อรัฐ ในการยกร่างกฎหมายจึงเห็นว่าควรกำหนดอายุความเพียงหนึ่งปีเท่านั้น ซึ่งในประเด็นนี้สำนักงานศาลปกครองก็ขอรับไปพิจารณาและเป็นประเด็นที่ศาลปกครองกังวลมาตลอด ในระยะหลังศาลปกครองได้ปรับปรุงกฎหมายหลายฉบับเช่นกัน โดยเรื่องนี้อยู่ในลำดับที่ต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยต่อไป สำหรับในประเด็นที่คณะกรรมการฯ มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการที่ผู้บริหารสำนักงานศาลปกครองหรือที่ประชุมใหญ่ตุลาการศาลปกครองสูงสุดออกกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานและการตัดสินใจคดีความ ซึ่งในเรื่องดังกล่าวมีบทกฎหมายเกี่ยวกับการที่ประธานศาลปกครองสูงสุด

จะนำเรื่องเข้าที่ประชุมใหญ่ตุลาการศาลปกครองสูงสุด ซึ่งในกรณีดังกล่าวเป็นแนวทางตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งเป็นดุลยพินิจของประธานศาลปกครองสูงสุดโดยแท้ และเรื่องที่น่าเข้าที่ประชุมใหญ่ก็เป็นปัญหาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายในคดี ถ้าไปเขียนกฎหมายในทำนองที่ห้ามในเรื่องดังกล่าวแล้ว อาจกระทบต่อดุลยพินิจในการพิจารณาพิพากษาคดีของตุลาการได้ แต่อย่างไรก็ตามหากศาลปกครองได้จัดสัมมนาตุลาการ ซึ่งจะจัดเป็นประจำทุกปีจะนำประเด็นปัญหาดังกล่าวปรึกษาหารือกับตุลาการทางปกครองเพื่อพิจารณาต่อไป และในส่วนของประเด็นที่เกี่ยวข้องเนื่องเกี่ยวกับการพิจารณาคดีของศาลปกครองสูงสุดโดยศาลปกครองสูงสุดไม่ย่อนสำนวนให้ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณา ขอนำเรียนที่ประชุมว่า การยกคำพิพากษาของศาลชั้นต้นและย่อนสำนวนให้ศาลชั้นต้นพิจารณาคดีใหม่หลักการดังกล่าวถือเป็นข้อยกเว้น เนื่องจากระเบียบที่ประชุมใหญ่ข้อ ๑๑๒ กำหนดไว้ในหลายกรณีกรณีหนึ่งคือ หากปกครองสูงสุดเห็นว่าข้อเท็จจริงครบถ้วนแล้วสามารถพิจารณาพิพากษาได้ แล้วก็ปรากฏในคำพิพากษาของคดีนี้ที่ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาแล้วเห็นว่าศาลชั้นต้นได้แสวงหาข้อเท็จจริงครบถ้วนแล้วคดีนี้ท่านจึงพิจารณาต่อไปโดยไม่ย่อนสำนวนให้ศาลชั้นต้นพิจารณาคดี ซึ่งเป็นไปตามระเบียบฯ นอกจากนี้ในประเด็นเรื่องระยะเวลาการฟ้องคดีที่ไปเกี่ยวพันกับมติที่ประชุมใหญ่ของตุลาการศาลปกครองสูงสุดที่ให้ถือเอาวันที่ศาลปกครองเปิดทำงานจริงๆ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๔ เป็นวันที่เริ่มนับอายุความของคดีสำหรับคดีที่เกิดขึ้นก่อนที่ศาลปกครองจะเปิดทำการ เนื่องจากตอนนั้นเกิดปัญหาปรากฏว่าในหลายคดีที่ก่อนหน้านี้จะมีศาลปกครองคู่กรณีไม่ได้นำคดีไปฟ้องศาลยุติธรรม ซึ่งถ้านำมานับอายุความหรือที่ศาลปกครองเรียกว่าระยะเวลาการฟ้องคดีจะทำให้คดีดังกล่าวพ้นระยะเวลาการฟ้องคดีไปเสียหมด มติที่ประชุมใหญ่จึงตีความมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่คู่กรณีให้สามารถนำคดีมาฟ้องต่อศาลได้ภายใต้เงื่อนไขว่าจะต้องไม่เคยนำคดีเข้าสู่ศาลยุติธรรมมาก่อน สำหรับกรณีโฮปเวลล์นั้นศาลปกครองสูงสุดได้หยิบยกเรื่องระยะเวลาการฟ้องคดีดังกล่าวมาใช้เพื่อพิจารณาแต่จะด้วยมีเหตุและปัจจัยอย่างไรสำนักงานศาลปกครองก็ไม่อาจทราบได้

นายพิรพันธุ์ สาสิริรัฐวิภาค : ขี้แจงต่อที่ประชุมว่า ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้อำนาจมติที่ประชุมใหญ่ตุลาการศาลปกครองสูงสุดออกระเบียบได้เนื่องจากทางปฏิบัติไม่สามารถบัญญัติรายละเอียดทั้งหมดได้ครบถ้วนไว้ในกฎหมายได้ ผู้บริหารศาลต้องออกกฎระเบียบเพื่อบริหารศาลซึ่งไม่ใช่การละเมิดดุลยพินิจ โดยต้องส่งให้ฝ่ายนิติบัญญัติพิจารณาก่อนและหลังจากนั้นต้องประกาศราชกิจจานุเบกษาจึงจะมีผลบังคับ แต่อย่างไรก็ตามหากกฎหมายได้บัญญัติเรื่องใดไว้โดยชัดเจนการออกมติข้อบังคับจะต้องไม่ขัดต่อบทบัญญัติในกฎหมายนั้น เมื่อกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ไม่ได้บัญญัติเฉพาะกาลไว้หากสำนักงานศาลปกครองทราบปัญหาข้อบกพร่องต้องเสนอแก้ไขกฎหมายนั้นๆ โดยผ่านฝ่ายนิติบัญญัติเนื่องจากเรื่องดังกล่าวมิใช่ข้อปฏิบัติในเชิงบริหารซึ่งที่ประชุมใหญ่ตุลาการศาลปกครองสูงสุดจะสามารถมีมติได้ ในประเด็นเรื่องการใช้อายุความตามกฎหมาย หลักการหากเกิดข้อพิพาทวันไหนต้องใช้กฎหมายวันนั้น ในคดีนี้เกิดข้อพิพาทในปี พ.ศ. ๒๕๔๗ จึงต้องนำอายุความปี พ.ศ. ๒๕๔๗ มาพิจารณา แต่กรณีนี้ นำอายุความที่แก้ไขปี พ.ศ. ๒๕๕๑ มาพิจารณา กรณีนี้จึงมีสองประเด็น คือ เริ่มนับวันไหนและใช้อายุความเมื่อไหร่ในการพิจารณา สำหรับในประเด็นที่กล่าวว่า หากศาลปกครองสูงสุดเห็นว่าข้อเท็จจริงครบถ้วนแล้วสามารถพิจารณาพิพากษาได้ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๓ บัญญัติไว้ว่าการพิจารณาพิพากษาคดีต้องเป็นไปตามหลักนิติธรรมในกรณีนี้กล่าวคือ คู่กรณีมีสิทธิที่จะสู้คดีได้ทุกชั้น ซึ่งในชั้นคณะอนุญาโตตุลาการไม่ได้มีการกำหนดประเด็นว่าจำนวนที่เสียหายเท่าไร ไม่เคยมีการสู้คดีกันคณะอนุญาโตตุลาการชี้เลย พอมาถึงทางปกครองชั้นต้นวินิจฉัยว่าขาดอายุความยังไม่ได้สู้คดีกันในประเด็นนี้ เพราะฉะนั้นเมื่อไปถึงศาลปกครองสูงสุดจึงยังขาดประเด็นนี้อยู่ และขอเรียนว่าในทางปฏิบัติไม่ได้ดำเนินการกันแบบนี้ เพราะฉะนั้นถ้าศาลปกครองสูงสุดคำนึงถึงหลักนิติธรรมตามรัฐธรรมนูญก็ควรที่จะย่อนสำนวนมาให้ศาลชั้นต้นพิจารณาในประเด็นนี้ก่อนว่าส่วนราชการต้องใช้เงินจำนวนเท่าใดเพื่อที่จะได้มีโอกาสในการโต้แย้งว่าใบเสร็จรับเงินจำนวนสองร้อยกว่าล้านหนึ่งหมื่นกว่าล้านบาทใช้ได้แค่

๑,๗๓๒ ล้านบาท เท่านั้น คำชี้ขาดที่คณะอนุญาโตตุลาการชี้มาไม่ถูกต้อง เมื่อยังไม่มีประเด็นดังกล่าวการที่ศาลปกครองสูงสุดพิพากษาเห็นว่าน่าจะไม่ต้องตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เนื่องจากไม่ได้เป็นไปตามหลักนิติธรรม อย่างไรก็ตามไม่อาจก้าวล่วงการใช้ดุลยพินิจของศาลปกครองสูงสุดได้

ประธาน : ชี้แจงต่อที่ประชุมว่า ในการพิจารณาข้อเสนอแนะของคณะกรรมการฯ ประเด็นที่หนึ่ง คือปรับปรุงกฎหมาย ๒ เรื่อง คือ ๑) กฎหมายเกี่ยวกับอนุญาโตตุลาการ ซึ่งสำนักงานศาลยุติธรรม และกระทรวงยุติธรรมอาจต้องดำเนินการหารือร่วมกัน และ ๒) กฎหมายเกี่ยวกับวิธีพิจารณาคดีปกครอง ซึ่งสำนักงานศาลปกครองที่ได้มีหนังสือแจ้งกระทรวงยุติธรรมในเบื้องต้นแล้ว และขอสอบถามผู้แทนสำนักงานศาลปกครองว่าประสงค์จะยืนยันตามหนังสือดังกล่าว หรือจะได้มีหนังสือชี้แจงเพิ่มเติมอีกครั้ง

ผู้แทนสำนักงานศาลปกครอง : ชี้แจงต่อที่ประชุมว่า ในเบื้องต้นขอยืนยันตามหนังสือที่ได้แจ้งมาแล้ว ในส่วนของปัญหาเกี่ยวกับมติที่ประชุมใหญ่ขอรับไปหารือกับประธานศาลปกครองสูงสุดต่อไป

ประธาน : นำเรียนต่อที่ประชุมว่า จะได้นำหนังสือของสำนักงานศาลปกครองเป็นส่วนหนึ่ง ในการทำความเข้าใจประกอบการพิจารณาต่อไป สำหรับในส่วนของการปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย หรือการออก ระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องจะพิจารณาดำเนินการแก้ไขปัญหายังไงต่อไป ในโอกาสนี้ ขอขอบพระคุณผู้เข้าร่วม ประชุมทุกท่าน และคณะกรรมการฯ ที่ได้ทำเรื่องนี้ให้เกิดความชัดเจนและมีข้อเสนอแนะในเชิงสืบสวนสอบสวน และมีทั้งข้อค้นพบ ข้อเท็จจริง ข้อกฎหมายใน ๓ กรอบใหญ่

๑. ประเด็นการแก้ไขกฎหมายส่วนของศาลยุติธรรมกับกระทรวงยุติธรรมขออนุญาตรับ ในส่วนของกระทรวงยุติธรรมที่ต้องทำความเข้าใจประกอบ ซึ่งอาจจะไม่ตรงกับความเห็นของหน่วยงานที่เสนอมาก็ขอสงวนสิทธิไว้เป็นความเห็นของกระทรวงยุติธรรมนอกเหนือจากความเห็นของหน่วยงานที่ได้ทำความเห็นมา

๒. ในส่วนของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีตามที่คณะกรรมการฯ ได้มีข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับปัญหาการติดตามการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีนั้น สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๖๑๕ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ แจ้งเวียนไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ดำเนินการ ตามมติคณะรัฐมนตรีและหากมีประเด็นข้อสงสัยให้สอบถามไปยังรัฐมนตรีเจ้าของเรื่องและหากยังมีประเด็น หรือยังไม่ได้ข้อยุติให้ส่งคำถามดังกล่าวไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีต่อไป ซึ่งสามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าว แต่หากจะให้เป็นการแก้ไขปัญหาดังกล่าวอาจจะต้องพิจารณาเกี่ยวกับบทกำหนดโทษสำหรับหน่วยงานที่ไม่ดำเนินการ ตามหนังสือเวียนดังกล่าวด้วย

๓. ในกรณีของการตรวจสอบข้อเท็จจริงเพิ่มเติมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องขออนุญาตใช้ข้อเท็จจริง ของกระทรวงคมนาคมเป็นกรอบใหญ่ ทั้งในเชิงคดีและการตรวจสอบข้อเท็จจริงเพิ่มเติม รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้อง ในการทุจริตและในส่วนของการรับผิดชอบทางละเมิด

มติที่ประชุม : ที่ประชุมพิจารณาข้อเสนอแนะของคณะกรรมการฯ ทั้ง ๓ ประเด็นแล้ว มีมติดังนี้

๑. ประเด็นข้อเสนอแนะให้แก้ไขพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. ๒๕๔๕ ในขั้นตอน และวิธีการในการปฏิบัติงานของสำนักงานอนุญาโตตุลาการผู้ที่จะทำหน้าที่อนุญาโตตุลาการ และอายุความการรับ พิจารณาข้อพิพาทของคณะอนุญาโตตุลาการ สำนักงานศาลยุติธรรมรับไปดำเนินการหารือตรวจสอบจาก สถาบันอนุญาโตตุลาการ สำนักงานศาลยุติธรรมอีกครั้งแล้วจะได้มีหนังสือแจ้งกลับมายังกระทรวงยุติธรรม สำหรับประเด็นข้อเสนอแนะให้แก้ไขพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ เพื่อกำหนดการใช้อำนาจหน้าที่ของผู้บริหารศาลปกครองและที่ประชุมใหญ่ของตุลาการศาลปกครองสูงสุดในการ ออกระเบียบหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของตุลาการศาลปกครองนั้น สำนักงานศาลปกครองขอยืนยัน ตามหนังสือสำนักงานศาลปกครอง ด่วนที่สุด ที่ ศป ๐๐๒๖/๓๗๓๒ ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ ซึ่งได้แจ้ง

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีและกระทรวงยุติธรรมทราบแล้ว ในส่วนของปัญหาเกี่ยวกับมติที่ประชุมใหญ่ผู้แทนสำนักงานศาลปกครองขอรับไปหารือกับประธานศาลปกครองสูงสุดต่อไป

๒. ประเด็นข้อเสนอแนะให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีปรับปรุงการปฏิบัติงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการติดตามการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี รวมทั้งควรออกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติของกระทรวง ทบวง กรม และหน่วยงานราชการต่างๆ ในกรณีที่มีข้อสงสัยเกี่ยวกับมติคณะรัฐมนตรี โดยประเด็นดังกล่าวสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือเวียน ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๖๑๕ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการหาหรือมติคณะรัฐมนตรี ซึ่งได้แจ้งเวียนให้ทุกส่วนราชการทราบและถือปฏิบัติแล้ว ทั้งนี้ หากหน่วยงานต่างๆ มีประเด็นข้อสงสัยในเนื้อหาของมติคณะรัฐมนตรี ให้หาหรือมติคณะรัฐมนตรีไปยังกระทรวงเจ้าสังกัดหรือกระทรวงที่กำกับดูแลหน่วยงานของตนให้ได้ข้อยุติก่อน และหากยังมีประเด็นหรือยังไม่ได้ข้อยุติให้หาหรือไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีโดยตรง โดยให้รัฐมนตรีหรือหัวหน้าหน่วยงานเป็นผู้ลงนาม ทั้งนี้ ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีพิจารณาความเป็นไปได้ในการปรับปรุงแนวทางดังกล่าวให้เป็นปัจจุบันและอาจดำเนินการพิจารณาเกี่ยวกับบทกำหนดโทษกรณีหน่วยงานที่ไม่ดำเนินการตามหนังสือเวียนดังกล่าวต่อไป

๓. ประเด็นข้อเสนอแนะให้รัฐบาลพิจารณาดำเนินการตามกฎหมายกับ บริษัท โอบเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด และบุคคลต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยให้หน่วยงานภาครัฐที่มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และพยานหลักฐานต่างๆ และดำเนินการตามกฎหมายกับผู้กระทำผิด และให้กระทรวง ทบวง กรม หรือหน่วยงานราชการต่างๆ ตรวจสอบและทบทวนการดำเนินการว่ามีข้อบกพร่องหรือผิดพลาด และให้หน่วยงานดังกล่าวดำเนินการแก้ไขข้อบกพร่องหรือผิดพลาดนั้นโดยด่วนที่สุดนั้น โดยประเด็นดังกล่าวกระทรวงคมนาคมได้ส่งเรื่องไปยังหน่วยงานที่มีหน้าที่ตรวจสอบและดำเนินคดี ได้แก่ กรมสอบสวนคดีพิเศษ สำนักงาน ป.ป.ง. สำนักงาน ป.ป.ช. สำนักงาน ป.ป.ท และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน เพื่อดำเนินการต่อไปแล้ว และในส่วนของความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ เมื่อวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๓ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมได้มีหนังสือกราบเรียนนายกรัฐมนตรี เพื่อขอแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ด้วยแล้ว นอกจากนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องขอรับข้อเสนอแนะดังกล่าวไปดำเนินการตรวจสอบและทบทวนการดำเนินการของหน่วยงานและจะได้มีหนังสือแจ้งให้ทราบต่อไป

๔. ให้กองกฎหมาย สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม จัดทำหนังสือแจ้งไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอขยายระยะเวลาดำเนินการออกไปอีก ๓๐ วัน เพื่อดำเนินการรวบรวมความเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดังกล่าว และจัดทำสรุปผลรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง การปฏิบัติตามกฎหมายของโครงการก่อสร้างทางรถไฟยกระดับ และถนนยกระดับในเขตกรุงเทพมหานคร และการใช้ประโยชน์ที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย (โอบเวลล์) เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาในลำดับถัดไป

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องอื่นๆ (ถ้ามี)

-ไม่มี-

ปิดประชุม เวลา ๑๕.๐๐ นาฬิกา

นางสาวสุชาวดี กระแสร์ฉัตร
นายวัฒนากร สิ้นนัย

ผู้จัดรายงานการประชุม
ผู้ตรวจรายงานการประชุม

รายงานการประชุมพิจารณารายงานและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการการกฎหมาย
การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน สภาผู้แทนราษฎร เรื่อง การปฏิบัติตามกฎหมายของโครงการก่อสร้าง
ทางรถไฟยกระดับ และถนนยกระดับในเขตกรุงเทพมหานคร และการใช้ประโยชน์ที่ดิน
ของการรถไฟแห่งประเทศไทย (ไฮปเวลล์)

